

## UMOWA Nr 3/RB/2026

zawarta dnia .....2026r. pomiędzy

Grodzkowskimi Wodociągami i Kanalizacją Sp. z o. o, z siedzibą w Tarnowie Grodkowskim 46d, 49-200 Grodków, wpisaną do Krajowego Rejestru Sądowego prowadzonego przez Sąd Rejonowy w Opolu, VIII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego pod nr KRS 0000072747, NIP: 753-000-07-96, kapitał zakładowy 55.728.000,00 zł

reprezentowaną przez:

1. Prezesa Zarządu – Tomasza Zemana
2. Dyrektora ds. Technicznych / Prokurenta – Marka Dziubę

zwaną dalej „Zamawiającym”

a .....

reprezentowanym przez: .....,

zwanym dalej „Wykonawcą”,

o następującej treści:

### Preambuła

Umowa jest następstwem dokonanego przez Zamawiającego wyboru Wykonawcy z pominięciem przepisów ustawy z dnia 11 września 2019r. Prawo zamówień publicznych (t.j. Dz.U. 2024, poz. 1320 z późn. zm.) z zastosowaniem przepisów § 10 Regulaminu udzielania zamówień obowiązującego w Grodkowskich Wodociągach i Kanalizacji Sp. z o. o. w Tarnowie Grodkowskim.

### § 1

#### Przedmiot umowy i oświadczenia Stron

1. Zamawiający w oparciu o złożoną przez Wykonawcę ofertę, stanowiącą załącznik nr 2 do umowy, zleca a Wykonawca przyjmuje do wykonania zamówienie pn. **„Budowa kanalizacji sanitarnej w Głębocku wraz z tranzytem do Żelaznej”**.

Wykonawca zobowiązuje się wykonać zamówienie, o którym mowa powyżej zgodnie z wymaganiami określonymi przez Zamawiającego w umowie oraz wszystkich załącznikach, w tym w Specyfikacji Warunków Zamówienia wraz z załącznikami, stanowiącą załącznik nr 1 do umowy oraz na warunkach wskazanych w ofercie z dnia ..... stanowiącej załącznik nr 2 do umowy.

2. Zakres robót określa załączony do niniejszej umowy dokument pn. Specyfikacja Warunków Zamówienia wraz z załącznikami, w której skład wchodzi projekt techniczny oraz przedmiar robót.

3. Przedmiot umowy obejmuje również wszystkie prace i obowiązki Wykonawcy nie wymienione w Specyfikacji Warunków Zamówienia wraz z załącznikami, a niezbędne do właściwego, wymaganego przez obowiązujące przepisy techniczno-budowlane, normy i zasady wiedzy technicznej oraz budowlanej, wykonania zadania. Przedmiot umowy obejmuje również wszelkie świadczenia, które z technicznego, technologicznego, organizacyjnego lub prawnego punktu widzenia są lub okażą się niezbędne do uzyskania rezultatów, w tym w szczególności wykonania robót, opisanych lub wynikających ze Specyfikacji Warunków Zamówienia wraz z załącznikami lub umowy.

4. Wszelkie koszty związane z realizacją niniejszej umowy ponosi Wykonawca, chyba że postanowienia umowy stanowią w sposób wyraźny inaczej.

5. Wykonawca użyje do wykonania niniejszej umowy materiałów i urządzeń własnych, spełniających wymagania jakościowe i techniczne oraz parametry i wytyczne opisane w SWZ wraz z załącznikami.

Niezależnie od zdania poprzedzającego, materiały użyte przez Wykonawcę powinny odpowiadać co do jakości wymogom zawartym w art. 10 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (t.j. Dz.U.2025.418 z późn. zm.). Aprobaty techniczne, deklaracje zgodności na materiały lub urządzenia użyte w czasie wykonywania robót, potwierdzające możliwość ich użycia przy realizacji przedmiotu umowy, Wykonawca przekaże inspektorowi nadzoru, wskazanemu przez Zamawiającego, najpóźniej w dniu dostarczenia materiałów na plac budowy (dalej: teren budowy, teren robót).

6. Wykonawca oświadcza, że przed zawarciem umowy zapoznał się z SWZ wraz z załącznikami, w szczególności z dokumentacją projektową oraz w zakresie, w jakim było to racjonalnie możliwe przed zawarciem umowy, także z terenem realizacji przedmiotu umowy, mającym stanowić teren budowy, terenami sąsiadującymi, drogami dojazdowymi, faktycznym przebiegiem sieci i instalacji, w tym sieci i instalacji uzbrojenia terenu (o ile dotyczy) oraz informacjami, danymi mogącymi mieć wpływ na ocenę okoliczności i ryzyk wykonania przedmiotu umowy. Gdyby Wykonawca po rozpoczęciu wykonywania umowy napotkał w dokumentacji zamówienia wraz z załącznikami, błędy, wady lub nieprawidłowości, spoczywa na nim ciężar dowodu, że takiego błędu, wady lub nieprawidłowości doświadczony, profesjonalny i wyspecjalizowany w realizacji tego rodzaju robót Wykonawca nie mógł wykryć przed złożeniem oferty. Wówczas Wykonawca jest zobowiązany przekazać Zamawiającemu stosowne powiadomienie, a Zamawiający jest uprawniony zwrócić się o dodatkowe dowody w wyżej wymienionym zakresie, za każdym razem, kiedy uzna to za stosowne. Po otrzymaniu powiadomienia, o którym mowa powyżej Zamawiający określi, czy zachodzi konieczność zmiany umowy. W zakresie, w jakim doświadczony, profesjonalny i wyspecjalizowany w realizacji tego rodzaju robót Wykonawca, zachowując należyta staranność (biorąc pod uwagę koszt i czas), wykryłby ten błąd, nieprawidłowość lub inną wadę badając teren budowy lub dokumentację zamówienia przed złożeniem oferty, czas na wykonanie przedmiotu umowy nie będzie przedłużony, a wynagrodzenie Wykonawcy nie będzie skorygowane.

7. Wykonawca oświadcza, że wykona przedmiot umowy ze szczególną (tj. najwyższą starannością). Wykonawca oświadcza również, że posiada uprawnienia, doświadczenie, wiedzę oraz potencjał ludzki, finansowy i sprzętowy niezbędny do wykonania przedmiotu umowy na warunkach wynikających z umowy.

## § 2

### Termin wykonania

1. Wykonawca zobowiązuje się wykonać przedmiot umowy, o którym mowa w § 1, w następujących terminach:

- 1) **dla robót objętych Etapem I** w terminie do dnia 31 marca 2027 r.;
- 2) **dla całości przedmiotu umowy** w terminie do dnia 31 stycznia 2028 r.

2. Wykonawca w terminie 14 dni od zawarcia umowy zobowiązany jest do przedstawienia i uzgodnienia z Zamawiającym szczegółowego harmonogramu rzeczowo-finansowego (dalej: HRF) w wersji elektronicznej (np. w formacie Microsoft Project). HRF Wykonawca winien opracować z najwyższą starannością uwzględniając technologię i organizację prac, zasady wiedzy technicznej oraz uwarunkowania wynikające z przepisów prawa, decyzji administracyjnych i uzgodnień z gestorami sieci lub innymi podmiotami. Poza tym, w HRF należy uwzględnić:

- a) kolejność, w jakiej Wykonawca zamierza prowadzić poszczególne roboty budowlane: terminy wykonywania, daty rozpoczęcia i zakończenia robót oraz termin złożenia wniosku o zakończeniu budowy obiektu budowlanego. Termin wykonania powyższych robót i czynności nie może przekraczać terminu określonego w § 2 ust. 1 umowy,
- b) ogólny opis metod realizacji robót budowlanych,
- c) daty rozpoczęcia i zakończenia realizacji przedmiotu umowy oraz daty rozpoczęcia i zakończenia poszczególnych rodzajów robót, w tym ścieżkę krytyczną realizacji robót,
- d) informacje dotyczące liczebności personelu Wykonawcy oraz poszczególnych typów sprzętu Wykonawcy, niezbędnych do realizacji robót budowlanych,
- e) szacowanie przerobu i płatności,
- f) wartość poszczególnych prac wchodzących w skład każdej pozycji HRF,

- g) szacowane płatności (brutto) przypadające do zapłaty na rzecz Podwykonawców w ramach każdej pozycji HRF,
- h) Program prób końcowych i program odbiorowy.
3. Zamawiający wniesie uwagi lub zatwierdzi HRF w ciągu 7 dni od dnia jego otrzymania od Wykonawcy. W przypadku odmowy zatwierdzenia jakiegokolwiek HRF przez Zamawiającego, Wykonawca obowiązany jest przedstawić nową wersję, uwzględniającą uwagi i zalecenia sformułowane przez Zamawiającego, w terminie nie dłuższym niż 7 dni od odmowy zatwierdzenia HRF przez Zamawiającego. Wykonawca obowiązany jest uwzględnić w HRF wszelkie uwagi Zamawiającego zmierzające do zapewnienia zgodności HRF z umową, technologią lub organizacją prac wynikającą z dokumentacji projektowej, zasadami wiedzy technicznej bądź uwarunkowaniami realizacji przedmiotu umowy wynikającymi z przepisów prawa, decyzji administracyjnych, dotyczących realizacji przedmiotu umowy lub uzgodnień z zarządcami dróg lub gestorami sieci albo instalacji.
4. Wykonawca zobowiązany jest do aktualizacji i HRF i przedłożenia go Zamawiającemu w terminie 7 dni od zdarzenia powodującego konieczność jego aktualizacji, ust. 3 stosuje się odpowiednio.

### **§ 3**

#### **Obowiązki Zamawiającego**

Do obowiązków Zamawiającego należy:

- 1) Wprowadzenie Wykonawcy na teren budowy i protokolarnie przekazanie Wykonawcy terenu robót wraz z dziennikiem budowy, w terminie 7 dni od dnia planowanego rozpoczęcia robót,
- 2) Zapewnienie na swój koszt bieżącego nadzoru inwestorskiego,
- 3) Przystąpienie do odbioru końcowego przedmiotu Umowy po sprawdzeniu jego należytego wykonania, również w zakresie dokumentacyjnym (prawidłowości dokumentów odbiorowych),
- 4) Przystąpienie do odbioru robót ulegających zakryciu lub zanikających w terminie do 4 (słownie: cztery) dni roboczych od daty pisemnego powiadomienia przez Wykonawcę,
- 5) Terminowa zapłata wynagrodzenia wynikającego z niniejszej umowy oraz faktur sprawdzonych i zatwierdzonych przez Zamawiającego.

### **§ 4**

#### **Obowiązki Wykonawcy**

1. Do obowiązków Wykonawcy należy:
  - 1) Dokonanie wszelkich niezbędnych uzgodnień i zezwoleń,
  - 2) Opracowanie i zatwierdzenie projektów organizacji ruchu,
  - 3) Przejęcie terenu robót od Zamawiającego,
  - 4) Zabezpieczenie i oznakowanie terenu budowy na czas prowadzenia robót,
  - 5) Zapewnienie dozoru mienia na terenie robót oraz wykonanie zaplecza placu budowy, w ramach wynagrodzenia umownego,
  - 6) Zapewnienie, w ramach wynagrodzenia umownego, transportu odpadów do miejsc ich wykorzystania lub utylizacji, łącznie z kosztami utylizacji,
  - 7) Jako wytwarzający odpady – do przestrzegania powszechnie obowiązujących przepisów prawnych, w tym wynikających z następujących ustaw:
    - a) Ustawy z dnia 27 kwietnia 2001r. Prawo ochrony środowiska (t.j. Dz.U.2025.647 z późn. zm.),
    - b) Ustawy z dnia 14 grudnia 2012r. o odpadach (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1587 z późn. zm.),Powołane przepisy prawne Wykonawca zobowiązuje się stosować z uwzględnieniem ewentualnych zmian stanu prawnego w tym zakresie,
  - 8) Ponoszenie pełnej odpowiedzialności za stan i przestrzeganie przepisów bhp, ochronę p.poż. i dozór mienia na terenie robót, jak i za wszelkie szkody powstałe w trakcie trwania robót na części obiektu i terenie przyjętym od Zamawiającego lub mających związek z prowadzonymi robotami,
  - 9) Terminowe wykonanie i przekazanie do eksploatacji przedmiotu umowy oraz oświadczenie, że roboty ukończone przez niego są całkowicie zgodne z umową i odpowiadają potrzebom, dla których są przewidziane według umowy,

- 10) Ponoszenie pełnej odpowiedzialności za bezpieczeństwo wszelkich działań prowadzonych na terenie robót i poza nim, a związanych z wykonaniem przedmiotu umowy,
  - 11) Ponoszenie pełnej odpowiedzialności za szkody oraz następstwa nieszczęśliwych wypadków pracowników i osób trzecich, powstałe w związku z wykonywaniem przedmiotu umowy, w tym także ruchem pojazdów,
  - 12) Dostarczanie niezbędnych dokumentów potwierdzających parametry techniczne oraz wymagane normy stosowanych materiałów i urządzeń w tym np. wyników oraz protokołów badań, sprawozdań i prób dotyczących realizowanego przedmiotu niniejszej umowy,
  - 13) Zabezpieczenie instalacji, urządzeń i obiektów oraz drzew na terenie robót i w jej bezpośrednim otoczeniu, przed ich zniszczeniem lub uszkodzeniem w trakcie wykonywania robót. W sytuacji zniszczenia jakiegokolwiek mienia Zamawiającego lub osób trzecich, Wykonawca zobowiązany jest do jego odtworzenia lub wypłaty stosownego odszkodowania, w zależności od decyzji Zamawiającego lub osób trzecich.
  - 14) Dbanie o porządek na terenie robót oraz utrzymywanie terenu robót w należyтым stanie i porządku oraz w stanie wolnym od przeszkód komunikacyjnych,
  - 15) Uporządkowanie terenu budowy po zakończeniu robót, jak również terenów sąsiadujących zajętych lub użytkowanych przez Wykonawcę w tym dokonania na własny koszt odtworzenia zniszczonych lub uszkodzonych w wyniku prowadzonych prac obiektów, fragmentów terenu dróg, nawierzchni lub instalacji oraz likwidacja zaplecza budowy,
  - 16) Kompletowanie w trakcie realizacji robót wszelkiej dokumentacji zgodnie ze Specyfikacją Warunków Zamówienia wraz z załącznikami oraz zgodnie z przepisami Prawa budowlanego,
  - 17) Usunięcie wszelkich wad i usterek stwierdzonych przez nadzór inwestorski w trakcie trwania robót w terminie nie dłuższym niż termin technicznie uzasadniony i konieczny do ich usunięcia, wyznaczony przez Zamawiającego,
  - 18) Ponoszenie wyłącznej odpowiedzialności za wszelkie szkody będące następstwem niewykonania lub nienależytego wykonania przedmiotu umowy,
  - 19) Posiadanie, przez cały okres realizacji przedmiotu umowy, polis ubezpieczeniowych, w zakresie co najmniej wynikającym z § 14 umowy,
  - 20) Niezwłoczne informowanie Zamawiającego (Inspektora nadzoru inwestorskiego) o problemach technicznych lub okolicznościach, które mogą wpłynąć na jakość robót lub termin zakończenia robót,
  - 21) Przestrzeganie zasad bezpieczeństwa, BHP, p.poż.
2. Pozostałe obowiązki Wykonawcy:
- 1) Wykonawca zobowiązany jest zapewnić wykonanie i kierowanie robotami objętymi umową przez osoby posiadające stosowne kwalifikacje zawodowe i uprawnienia budowlane.
  - 2) Wykonawca zobowiązuje się wyznaczyć do kierowania robotami osoby wskazane w ofercie Wykonawcy.
  - 3) Zmiana którejkolwiek z osób, o których mowa w § 4 ust. 2 pkt 2), w trakcie realizacji przedmiotu niniejszej umowy, musi być uzasadniona przez Wykonawcę na piśmie i wymaga zaakceptowania przez Zamawiającego. Zamawiający akceptuje taką zmianę w terminie 7 dni od daty przedłożenia propozycji wyłącznie wtedy, gdy kwalifikacje i doświadczenie wskazanych osób będą spełniać warunki postawione w tym zakresie w Specyfikacji Warunków Zamówienia.
  - 4) Zaakceptowana przez Zamawiającego zmiana którejkolwiek z osób, o których mowa w § 4 ust. 2 pkt 2) winna być potwierdzona pisemnie i nie wymaga aneksu do niniejszej umowy.
  - 5) Kierownik budowy (robót) zobowiązany jest do prowadzenia dziennika budowy zgodnie z rozporządzeniem Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 22 grudnia 2022 r. w sprawie dziennika budowy oraz systemu Elektroniczny Dziennik Budowy (Dz. U. z 2023 r. poz. 45).
  - 6) Kierownik budowy (robót) działać będzie w granicach umocowania określonego w ustawie Prawo budowlane.

- 7) Wykonawca zobowiązany jest do udziału w radach budowy, na każde wezwanie Zamawiającego.
3. Jeżeli w trakcie realizacji robót Zamawiający zażąda badań, które nie były przewidziane niniejszą umową, to Wykonawca zobowiązany jest przeprowadzić te badania. Jeżeli w rezultacie przeprowadzenia tych badań okaże się, że zastosowane materiały, bądź wykonanie robót jest niezgodne z umową, to koszty badań dodatkowych obciążą Wykonawcę. W przeciwnym wypadku koszty tych badań obciążą Zamawiającego.
4. Prócz powyższych obowiązków, Wykonawca zobowiązany jest:
- 1) na żądanie Zamawiającego, usunięcia z terenu budowy osoby lub osób z personelu Wykonawcy, które swoim zachowaniem utrudniają realizację umowy,
  - 2) zgłaszania do odbioru poszczególnych robót, w tym zanikających lub ulegających zakryciu,
  - 3) przekazania Zamawiającemu wszelkich certyfikatów, deklaracji zgodności, atestów na wbudowane materiały przed ich wbudowaniem, protokołów odbiorów i innych niezbędnych dokumentów,
  - 4) skompletowania i przedstawienia Zamawiającemu dokumentów pozwalających na ocenę prawidłowego wykonania przedmiot umowy, a w szczególności: dokumentację podwykonawczą, instrukcje obsługi i eksploatacji (jeśli dotyczy), dziennik budowy itp.,
  - 5) przeprowadzenia, w ramach wynagrodzenia Wykonawcy, szkolenia kadry Zamawiającego w zakresie użytkowania wszystkich urządzeń i instalacji zainstalowanych w ramach przedmiotu umowy,
  - 6) przekazania wszelkich licencji i kodów źródłowych do zainstalowanego oprogramowania i wyposażenia, jeżeli dokumenty zamówienia przewidują wykonanie przez Wykonawcę dostaw oprogramowania lub wyposażenia, z zastrzeżeniem, że kody źródłowe należy przekazać jeśli zainstalowane oprogramowanie zostało wytworzone jako dedykowane dla Zamawiającego (na jego wyłączny użytek) na potrzeby realizacji przedmiotu umowy,
  - 7) uprzątnięcia ewentualnych zanieczyszczeń dróg publicznych spowodowanych przez Wykonawcę w związku z realizacją przedmiotu umowy,
  - 8) zapewnienia ochrony środowiska na terenie budowy oraz w bezpośrednim otoczeniu,
  - 9) terminowego opłacanie wynagrodzenia należnego Podwykonawcom,
  - 10) sporządzenia dokumentacji powykonawczej, w tym inwentaryzacji geodezyjnej,
  - 11) przestrzegania opracowanego planu bioz, przepisów Prawa Budowlanego, ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. Prawo energetyczne (t.j. Dz. U. z 2024 r., poz. 266 ze zm.), ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (Dz.U.2025.418 t.j. z dnia 2025.04.01), przepisów BHP i ochrony przeciw pożarowej oraz innych właściwych przepisów powszechnie obowiązujących, Norm Polskich, norm branżowych, warunków wykonania robót budowlano-montażowych, zasad wiedzy technicznej,
  - 12) udziału w rozruchu i ruchu próbnym elementów wykonanych w ramach przedmiotu umowy (o ile wymagane),
  - 13) dokonania kontrolnego sprawdzenia poprawności funkcjonowania elementów wykonanych w ramach przedmiotu umowy,
  - 14) zgłoszenia do odbioru przez Zamawiającego wykonanych robót budowlanych po uprzednim sprawdzeniu poprawności ich wykonania,
  - 15) udziału w komisjach, naradach technicznych, radach budowy organizowanych przez Zamawiającego w terminach wskazanych przez Zamawiającego z udziałem kierownictwa budowy zgodnym ze złożoną ofertą.
5. W przypadku, gdy do wykonania przedmiotu umowy lub zajęcia terenu w zakresie niezbędnym do wykonania robót budowlanych konieczne jest uzyskanie zgody odpowiednich organów administracji, urzędów i/lub innych osób trzecich, a zgody takiej nie uzyskał Zamawiający, Wykonawca obowiązany jest w odpowiednim czasie do uzyskania powyższej zgody we właściwej formie prawnej, podejmując w tym celu odpowiednie, określone właściwymi przepisami czynności faktyczne i prawne. Wszelkie koszty, w tym kary i opłaty administracyjno – prawne związane z wykonaniem powyższych obowiązków obciążają Wykonawcę.
6. Wykonawca zobowiązany jest do dokonania zgłoszenia odpowiednim organom wszelkich rodzajów robót wymagających tego ze względu na przepisy prawa i treść dokumentacji projektowej, jak również uzyskania niezbędnych pozwoleń na wykonywane prace, o ile takie są wymagane, w tym w imieniu Zamawiającego. Kopie zgłoszeń oraz wniosków

- uzyskanych przez Wykonawcę, jak również uzyskanych w rezultacie tych zgłoszeń i pozwoleń oraz uzgodnień powinny zostać przedłożone Zamawiającemu niezwłocznie, nie później jak w terminie 3 dni od ich uzyskania przez Wykonawcę.
7. W ramach przedmiotu umowy Wykonawca zobowiązany jest do wykonania robót zamiennych w przypadku gdyby wykonanie robót zgodnie z pierwotnym projektem było niemożliwe, znacznie utrudnione bądź narażało Zamawiającego na znaczną stratę. O konieczności wykonania takich robót Wykonawca powinien niezwłocznie, lecz nie później niż w ciągu 7 dni powiadomić Zamawiającego oraz uzyskać jego pisemną akceptację.
  8. W przypadku pojawienia się konieczności wykonania robót wykraczających poza zakres przedmiotu umowy Wykonawca powinien niezwłocznie, lecz nie później niż w ciągu 7 dni powiadomić Zamawiającego o zakresie oraz szacowanych kosztach tych robót.
  9. Wystąpienie sytuacji, o której mowa w ust. 7 i 8 powyżej nie może stanowić podstawy do wstrzymywania robót budowlanych przez Wykonawcę, chyba że wykonanie robót budowlanych bez wykonania robót zamiennych lub dodatkowych nie jest możliwe, co musi zostać stosownie, pisemnie uzasadnione przez Wykonawcę.
  10. W przypadku stwierdzenia przez Zamawiającego zwłoki w wykonywaniu przedmiotu umowy przekraczającej 20 dni lub niewłaściwego wykonywania robót budowlanych lub zaistnienia przesłanek uprawniających Zamawiającego do odstąpienia od umowy z przyczyn leżących po stronie Wykonawcy, Zamawiający, po uprzednim wezwaniu Wykonawcy i wyznaczeniu 10-dniowego terminu do podjęcia albo zaniechania określonych czynności, upoważniony będzie do zastępczego powierzenia dalszego wykonywania przedmiotu umowy lub jego części innej osobie, na koszt i ryzyko Wykonawcy, bez uzyskiwania zgody sądu. Przez niewłaściwe wykonywanie robót budowlanych należy rozumieć roboty wykonywane niezgodnie ze sztuką budowlaną, dokumentacją projektową lub obowiązującymi przepisami prawa. Koszty wykonawstwa zastępczego zostaną zapłacone przez Wykonawcę na rzecz Zamawiającego lub rozliczone przez potrącenie z wierzytelnościami Wykonawcy lub zaspokojone z Zabezpieczenia.
  11. Wykonawca zaznajomi się z umiejscowieniem wszystkich istniejących instalacji i sieci znajdujących się na terenie budowy, takich jak odwodnienia, linie telefoniczne, elektryczne, światłowody, wodociągi, kanalizacje, gazociągi, ciepłociągi i podobne, przed rozpoczęciem jakichkolwiek wykopów lub innych prac mogących uszkodzić istniejące instalacje. Jeżeli dokumenty zamówienia nie stanowią inaczej, to każdorazowo, przed przystąpieniem do wykonywania robót Wykonawca wykona kontrolne wykopy. Wykopy będą wykonane w celu zidentyfikowania podziemnej instalacji lub sieci, której uszkodzenie może stanowić zagrożenie bezpieczeństwa ruchu, życia i bezpieczeństwa publicznego.
  12. Wykonawca będzie odpowiedzialny za uszkodzenia dróg, rowów odwadniających, wodociągów i gazociągów, ciepłociągów, słupów i linii energetycznych teletechnicznych, kabli, punktów osnowy geodezyjnej i instalacji jakiegokolwiek rodzaju podczas wykonywania przedmiotu umowy.
  13. Jeżeli okaże się to niezbędne do realizacji przedmiotu umowy, to Wykonawca w ramach wynagrodzenia umownego będzie zobowiązany uzyskać wszelkie konieczne zgody i zezwolenia zarządców dróg i przedsiębiorstw sieciowych, wymagane do niezbędnego zdemontowania istniejących instalacji lub sieci, zamontowania instalacji tymczasowych, usunięcia instalacji tymczasowych i ponownego zamontowania istniejących instalacji lub sieci.
  14. Jeżeli okaże się to niezbędne do realizacji przedmiotu umowy, to Wykonawca w ramach wynagrodzenia umownego poniesie wszelkie koszty i obciążenia za specjalne i czasowe prawa przejazdu, jakich może potrzebować, włącznie z takimi, jakie są potrzebne dla dostępu do terenu budowy. Wykonawca uzyska także na własny koszt i ryzyko wszelkie dodatkowe obiekty lub tereny zaplecza poza terenem budowy, jakich może potrzebować dla wykonania przedmiotu umowy. W przypadku, kiedy w ramach realizacji przedmiotu umowy konieczne jest zamknięcie drogi publicznej, przed wykonaniem takiego zamknięcia, wymagana jest zgoda Zamawiającego. Wykonawca dostarczy Zamawiającemu, co najmniej 7 dni przed zamknięciem drogi, swoją propozycję dotyczącą sposobu realizacji robót do czasu ich ukończenia. Zamawiający zatwierdzi propozycje Wykonawcy lub zaproponuje zmiany w celu zapewnienia zgodności z tą umową oraz przepisami obowiązującego prawa, oraz dokumentacją dotyczącą organizacji ruchu.

15. Wykonawca wykona dokumentację fotograficzną i archiwalną dla wszystkich prowadzonych robót, w szczególności dla robót zanikających. Powstałe w trakcie raporty wraz z filmami i zdjęciami Wykonawca przekaże Zamawiającemu wraz ze zgłoszeniem gotowości do odbioru, w ramach którego były wykonywane udokumentowane w ten sposób roboty.
16. Wykonawca oświadcza, iż nie zachodzą w stosunku do niego podstawy wykluczenia wynikające z art. 5k ust. 1 Rozporządzenia (UE) 833/2014 z dnia 31 lipca 2014 r. dotyczącego środków ograniczających w związku z działaniami Rosji destabilizującymi sytuację na Ukrainie w przypadku wszelkich zmian w tym zakresie oraz oświadcza, iż nie powierzy wykonywania przedmiotu umowy podwykonawcom (dalszym podwykonawcom etc) co do których zaistniałaby, którakolwiek przesłanka wymieniona w ww. artykule.
17. Wykonawca oświadcza, że nie zachodzą w stosunku do niego podstawy wykluczenia wynikające z art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 13 kwietnia 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach w zakresie przeciwdziałania wspieraniu agresji na Ukrainę oraz służących ochronie bezpieczeństwa narodowego (Dz.U.2025.514 t.j. z dnia 2025.04.18 z późn. zm.; dalej specustawa o przeciwdziałaniu wspierania agresji na Ukrainę).

## § 5

### Wynagrodzenie

1. Strony ustalają wynagrodzenie kosztorysowe w wysokości wstępnej zgodnie z przyjętą ofertą Wykonawcy w maksymalnej wysokości: ..... **zł brutto**(słownie brutto: ..... złotych 00/100), w tym uwzględniono należny podatek VAT w wysokości ..... zł (słownie VAT: .....złote 00/100). Wynagrodzenie ma charakter wynagrodzenia maksymalnego dla ustalonego zakresu rzeczowego i ilościowego robót.
2. Ceny jednostkowe netto danej pozycji kosztorysowej zawarte w kosztorysie ofertowym są stałe i obowiązują przez cały okres trwania umowy. Jeśli jakichkolwiek prac wyszczególnionych w pozostałych dokumentach zamówienia nie wskazano jako osobnej pozycji w kosztorysie, to przyjmuje się, że Wykonawca wycenił realizację tych prac w innych pozycjach kosztorysu lub w kosztach pośrednich.
3. Rozliczenie wykonanych robót odbywać się będzie na podstawie obmiarów robót wykonanych - potwierdzonych przez inspektora nadzoru i cen jednostkowych ustalonych w ofercie Wykonawcy, na tej podstawie zostanie ustalona ostateczna wartość przedmiotu umowy. Zastosowanie znajduje § 6 poniżej.
4. Zamawiający zastrzega sobie możliwość ograniczenia zakresu rzeczowego robót stosownie do posiadanych środków finansowych, o czym poinformuje Wykonawcę ze stosownym wyprzedzeniem.
5. W przypadku konieczności wykonania robót dodatkowych, których nie można było przewidzieć w chwili zawierania umowy. Zamawiający w trakcie realizacji przedmiotu umowy dopuszcza wykonanie robót zamiennych polegających na wykonaniu części przedmiotu zamówienia przez Wykonawcę w sposób odmienny od określonego w niniejszej umowie.
6. Konieczność wprowadzenia robót zamiennych może wynikać m.in. z przyczyn technologicznych, zmianą zakresu realizacji przedmiotu zamówienia w przypadku nałożonych decyzji administracyjnych, opinii/zaleceń/decyzji organów odpowiadających miejscowo Zamawiającemu, jak również w każdej sytuacji, gdy wprowadzenie robót zamiennych poprawi jakość wykonywanych robót budowlanych i będzie korzystne (w tym finansowo) dla Zamawiającego (np. zmniejszy koszty realizacji umowy lub koszty eksploatacji przedmiotu umowy, pozwolą na skrócenie terminu wykonania robót budowlanych, zmniejszą negatywne skutki dla środowiska naturalnego). Udokumentowanie zasadności wprowadzenia robót zamiennych leży w gestii Strony wnioskującej o ich wykonanie.
7. Procedura zatwierdzania robót dodatkowych lub zamiennych może zostać wszczęta na podstawie zatwierdzonego przez Zamawiającego protokołu konieczności opisującego zakres robót dodatkowych lub zamiennych przewidzianych do wykonania, z uwzględnieniem poniższych zasad i czynników cenotwórczych:

- 1) Ceny jednostkowe dla powtarzających się robót budowlanych dodatkowych lub zamiennych, jak również dla wyceny robót zaniechanych, będą przyjęte z Oferty Wykonawcy (Kosztorysu ofertowego),
  - 2) Roboty budowlane zamienne dla których brak jest cen jednostkowych w ofercie na zamówienie podstawowe, będą wyliczone w kosztorysie metodą szczegółową stosując KNR, KNNR i kalkulacje własne z uzgodnionymi wielkościami nakładów rzeczowych.
    - a) Ceny materiałów będą przyjmowane wg średnich cen (bez Kosztów zakupu) z aktualnego na dzień opracowania wydawnictwa BISTYP, przy czym w pierwszej kolejności będą stosowane stawki dla województwa opolskiego, a w ich braku dla kraju. W przypadku braku cen w BISTYP cena będzie przyjęta z faktury zakupu (cena po upuście, jeżeli taka na fakturze widnieje). Do cen materiałów nie będą doliczane żadne narzuty.
    - b) Ceny sprzętu będą przyjmowane wg cen najmu z aktualnego na dzień opracowania wydawnictwa BISTYP, przy czym w pierwszej kolejności będą stosowane stawki dla województwa opolskiego, a w ich braku dla kraju. Do cen sprzętu przyjętych z wydawnictwa BISTYP będzie naliczany narzut Kp i Zysku. W przypadku braku cen sprzętu w BISTYP cena zostanie przyjęta z faktury najmu. Do cen sprzętu przyjętych z faktury najmu nie będą doliczane żadne narzuty.
    - c) Procentowe wartości kosztów pośrednich Kp i Zysku będą przyjmowane z aktualnego na dzień opracowania kosztorysu wydawnictwa BISTYP, przy czym w pierwszej kolejności będą stosowane stawki dla województwa opolskiego, a w ich braku dla kraju.
    - d) Ceny robocizny będą przyjmowane wg minimalnych stawek roboczo-godziny z aktualnego na dzień opracowania wydawnictwa BISTYP, przy czym w pierwszej kolejności będą stosowane stawki dla województwa opolskiego, a w ich braku dla kraju.
  - 3) Udzielenie zamówienia zostanie poprzedzone przeprowadzeniem negocjacji z Wykonawcą (w uzasadnionych sytuacjach, Zamawiający może przyjąć wartości wyższe, niż wskazane w pkt 2 powyżej).
  - 4) Wykonawca może przystąpić do wykonania robót zamiennych lub dodatkowych wyłącznie po zawarciu aneksu do umowy, w myśl postanowień § 12 niniejszej umowy. Mają zastosowanie pozostałe zapisy § 12 umowy w tym zakresie.
8. Postanowienia ust. 7 powyżej stosuje się odpowiednio do robót zaniechanych (rezygnacji Zamawiającego z realizacji elementu przedmiotu zamówienia).

## **§ 6**

### **Rozliczenie**

1. Rozliczenie pomiędzy Stronami za wykonane roboty , nastąpi na podstawie:
  - 1) podpisanego przez Inspektora nadzoru inwestorskiego oraz przedstawiciela Zamawiającego protokołu częściowego,
  - 2) Podpisanego przez Inspektora nadzoru inwestorskiego oraz przedstawiciela Zamawiającego końcowego protokołu odbioru robót.Powyżej wskazane protokoły będą stanowić podstawę do wystawienia faktur częściowych przez Wykonawcę oraz faktury końcowej.
2. Faktury częściowe powinny obejmować swoim zakresem okresy nie krótsze niż miesięczne.
3. Wartość faktury końcowej nie może być niższa niż 10% całkowitego wynagrodzenia brutto za wykonanie umowy.
4. Protokół częściowego odbioru robót sporządzony będzie przez kierownika budowy (robót), na podstawie elementów zestawionych w tabeli elementów rozliczeniowych, którą przygotuje Wykonawca i uzgodni z Zamawiającym niezwłocznie po podpisaniu umowy, nie później niż w terminie 14 dni od dnia podpisania umowy.
5. Faktury wystawiane przez Wykonawcę, zgodnie z ust. 1, 2, 3 oraz 4 powyżej, płatne będą przelewem na rachunek Wykonawcy wskazany w fakturze, w terminie 30 (słownie: trzydzieści) dni od daty złożenia prawidłowo wystawionej faktury wraz z dokumentami rozliczeniowymi oraz po spełnieniu przez Wykonawcę warunków, o których mowa w ust. 6 i nast. poniżej.
6. Warunkiem zapłaty faktur częściowych we wskazanej na fakturze wysokości, jest:

- a) przedłożenie przez Wykonawcę oświadczeń Podwykonawców, o uregulowaniu wszelkich wymagalnych należności wobec Podwykonawców biorących udział w realizacji odebranych częściowo robót budowlanych. Oświadczenia, o których mowa powyżej, zawierać będą także informacje o wystawionych przez Podwykonawców, a jeszcze niewymagalnych fakturach, ich wartości, a także o robotach budowlanych, realizowanych a jeszcze nieodebranych i ich wartości,
- b) ponadto, Wykonawca przedkłada również kopie wystawionych przez ww. Podwykonawców faktur wraz z protokołami odbioru robót, będących podstawą do wystawienia faktury przez Podwykonawcę oraz dowodami dokonania płatności na rzecz tych Podwykonawców, z tytułu faktur, dla których upłynął już termin płatności (faktur wymagalnych).
- Faktura końcowa dot. robót budowlanych winna dodatkowo zawierać:
- c) końcowe oświadczenia wszystkich Podwykonawców biorących udział w realizacji niniejszej umowy, potwierdzające, że otrzymali oni należne im wymagalne wynagrodzenie i wszelkie ewentualne inne należności z tytułu zawartych umów podwykonawczych,
- d) jak również kopie faktur wraz z protokołami odbioru robót, będących podstawą do wystawienia faktury przez Podwykonawcę oraz dowodami dokonania płatności na rzecz tych Podwykonawców, nieprzedłożonych Zamawiającemu przy fakturach częściowych.
7. Należności wobec Podwykonawców, które wykraczają poza wartość wynagrodzenia, należnego Wykonawcy w ramach robót budowlanych, muszą być uregulowane przez Wykonawcę przed wystawieniem faktury końcowej (powyższe jest jednym z warunków wystawienia przez Wykonawcę faktury końcowej za wykonanie robót budowlanych) – Wykonawca musi w takim przypadku przedłożyć dokumenty i oświadczenia jak w zdaniach poprzedzających. W przypadku nieprzedstawienia przez Wykonawcę wszystkich dowodów zapłaty, o których mowa w ust. 6 powyżej, wstrzymuje się odpowiednio wypłatę wynagrodzenia Wykonawcy w części równej sumie kwot wynikających z nieprzedstawionych dowodów zapłaty.
8. W przypadku, gdy Wykonawca nie zapłaci swoim Podwykonawcom jakichkolwiek wymagalnych kwot, Wykonawca upoważnia Zamawiającego do uregulowania tych kwot na rzecz Podwykonawców i potrącenia ich równowartości z kwot należnych Wykonawcy od Zamawiającego lub zaspokojenia roszczenia z przedłożonego Zabezpieczenia należytego wykonania umowy, o którym mowa w § 9 niniejszej umowy. Powyższe znajdzie również odpowiednie zastosowanie, w sytuacji złożenia przez Zamawiającego kwoty do depozytu sądowego, zgodnie z ust. 11 lit. b) poniżej.
9. Wymagalne kwoty, o których mowa w ust. 8 powyżej dotyczą wyłącznie należności powstałych po zaakceptowaniu Podwykonawcy, zgodnie z postanowieniami § 10 niniejszej umowy, ewentualnie po przedłożeniu umowy podwykonawczej zgodnie z § 10 ust. 6 umowy.
10. Przed dokonaniem bezpośredniej zapłaty, o której mowa w ust. 8 powyżej, Zamawiający umożliwi Wykonawcy zgłoszenie bezpośredniej zapłaty w formie pisemnej wynagrodzenia uwag dotyczących zasadności Podwykonawcy. Zamawiający poinformuje Wykonawcę o terminie na zgłoszenie uwag, który nie może być krótszy niż 7 dni od dnia doręczenia Wykonawcy tej informacji.
11. W przypadku zgłoszenia przez Wykonawcę uwag, o których mowa w ust. 10 powyżej, w terminie wskazanym przez Zamawiającego, Zamawiający posiada następujące uprawnienia:
- a) nie dokonać bezpośredniej zapłaty wynagrodzenia Podwykonawcy, jeżeli Wykonawca wskaże niezasadność takiej zapłaty albo
- b) złożyć do depozytu sądowego kwotę potrzebną na pokrycie wynagrodzenia Podwykonawcy w przypadku istnienia zasadniczej wątpliwości Zamawiającego, co do wysokości należnej zapłaty, lub podmiotu, któremu płatność się należy, albo
- c) dokonać bezpośredniej zapłaty Podwykonawcy, jeżeli Podwykonawca wykaże zasadność takiej zapłaty.
12. Faktury należy wystawić na : Grodkowskie Wodociągi i Kanalizację Sp. z o. o, Tarnów Grodkowski 46d, 49-200 Grodków, NIP: 753-000-07-96. Wykonawca zobowiązany jest do wystawiania faktur ustrukturyzowanych za pośrednictwem Krajowego Systemu e-Faktur (KSeF).
13. Za datę zapłaty, strony uważają dzień obciążenia rachunku bankowego Zamawiającego.

14. Faktura wystawiona bezpodstawnie lub nieprawidłowo zostanie zwrócona Wykonawcy.
15. Strony postanawiają, że Wykonawca nie może przenieść na osoby trzecie wierzytelności wynikających z niniejszej umowy bez uprzedniej pisemnej zgody Zamawiającego.

## **§ 7**

### **Odbiory**

1. Dla każdego odbioru musi być sporządzony protokół odbioru podpisany przez Inspektora nadzoru inwestorskiego, przedstawiciela Zamawiającego, Wykonawcę i inne osoby uczestniczące w odbiorze, w szczególności przedstawicieli jednostek, których udział nakazują odrębne przepisy.
2. Protokół odbioru należy sporządzić w trzech jednobrzmiących egzemplarzach, z czego jeden egzemplarz otrzymuje Wykonawca, jeden Zamawiający, a jeden Inspektor nadzoru inwestorskiego.
3. Za termin zakończenia robót budowlanych albo etapu tych robót budowlanych uważa się datę zgłoszenia zakończenia robót budowlanych (zgłoszenie do przeprowadzenia odbioru), pod warunkiem jednak, że odbiór przeprowadzony w wyniku takiego powiadomienia zakończy się wynikiem pozytywnym. Niedopuszczalne jest żądanie przeprowadzenia odbioru robót budowlanych z terminem wyprzedzającym, tj. złożenie takiego żądania jeszcze w trakcie prowadzenia tych robót budowlanych, które mają podlegać odbiorom. W przypadku takiego przedwczesnego powiadomienia, Inspektor nadzoru inwestorskiego, w obecności przedstawiciela Zamawiającego niezwłocznie przeprowadzi odbiór zakończony wynikiem negatywnym ze względu na niewykonanie pełnego zakresu rzeczowego robót budowlanych mających być przedmiotem odbioru.
4. Odbiorom częściowym będą podlegały również roboty zanikające i ulegające zakryciu, z tym że odbiór tych robót przez Zamawiającego nastąpi w terminie bezzwłocznym po pisemnym zgłoszeniu przez Wykonawcę, nie dłuższym jednak niż 4 dni.
5. Roboty budowlane, dla których strony ustalają odbiory częściowe, Wykonawca każdorazowo zgłosi, a Zamawiający dokona ich odbioru bezzwłocznie, tak aby nie spowodować przerw w realizacji przedmiotu umowy, tj. najpóźniej w terminie 7 dni od dnia zgłoszenia. Dla dokonania odbioru częściowego Wykonawca przedłoży inspektorowi nadzoru inwestorskiego niezbędne dokumenty, a w szczególności świadectwa jakości, certyfikaty, świadectwa wykonanych prób i atesty, dotyczące odbieranego elementu robót.
6. Zamawiający powoła specjalną Komisję i dokona odbioru końcowego. Rozpoczęcie czynności odbioru nastąpi w terminie 7 dni, licząc od daty zgłoszenia przez Wykonawcę gotowości do odbioru. Zakończenie czynności odbioru nastąpi najpóźniej 21 dnia, licząc od dnia ich rozpoczęcia.
7. Po zakończeniu robót Wykonawca pisemnie zawiadomi Zamawiającego o gotowości do odbioru. Do zawiadomienia Wykonawca zobowiązany jest załączyć, prócz innych dokumentów wymaganych dokumentami zamówienia, co najmniej następujące dokumenty:
  - 1) oryginał dziennika budowy prowadzonego w postaci papierowej a w przypadku prowadzenia dziennika budowy w postaci elektronicznej numer indywidualny w systemie EDB,
  - 2) oświadczenie kierownika budowy (zgodnie z art. 57 ust1 pkt 2 ustawy Prawo budowlane),
  - 3) w razie zmian nieodstępujących w sposób istotny od zatwierdzonego projektu budowlanego, dokonanych podczas wykonywania robót, Wykonawca winien dołączyć kopie rysunków wchodzących w skład zatwierdzonego projektu budowlanego z naniesionymi zmianami, a w razie potrzeby – uzupełniający opis tych zmian.  
W takim przypadku oświadczenie, o którym mowa w pkt 2 , powinno być potwierdzone przez projektanta i inspektora nadzoru inwestorskiego,
  - 4) dokumentację powykonawczą w rozumieniu art. 3 pkt 14 ustawy Prawo budowlane z dnia 7 lipca 1994 r. – w wersji papierowej w 1 egz. oraz elektronicznej na informatycznym nośniku danych,
  - 5) inwentaryzację geodezyjną powykonawczą w rozumieniu art.3 pkt 14b ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane – w wersji papierowej w 2 egz. oraz elektronicznej na informatycznym nośniku danych ,
  - 6) protokoły odbiorów technicznych,

- 7) protokoły badań i sprawdzeń,
- 8) atesty, certyfikaty na wbudowane materiały,
- 9) dokumentację powykonawczą wraz z naniesionymi zmianami dokonanymi w trakcie budowy, potwierdzonymi przez kierownika budowy, inspektora nadzoru i autora projektu,
- 10) kosztorys powykonawczy,
- 11) oryginały uzyskanych decyzji administracyjnych.

W przypadku braku w/w dokumentów, Zamawiający nie wyznaczy terminu odbioru końcowego i wezwie Wykonawcę do ich złożenia.

8. W przypadku stwierdzenia przez Zamawiającego błędów, braków lub niedokładności w dokumentacji odbiorowej, w tym powykonawczej, Wykonawca musi je niezwłocznie (w uzgodnionym z Zamawiającym terminie, pozwalającym na naniesienie niezbędnych zmian) poprawić i ponownie dostarczyć kompletną dokumentację odbiorową, w tym powykonawczą. Wszędzie, gdzie nie zostanie uzgodniony stosowny termin, zostanie on wyznaczony jednostronnie przez Zamawiającego, z uwzględnieniem jego realności.
9. W razie stwierdzenia wad lub braków zgłoszonych do odbioru robót budowlanych albo etapu tych robót budowlanych, jak również w razie braków lub niekompletności dokumentów, Zamawiający przystąpi do czynności odbiorowych, z zastrzeżeniem ust. 7 powyżej, i jednocześnie odmówi przyjęcia robót budowlanych do czasu usunięcia takich wad lub uzupełnienia (jeżeli będzie możliwe usunięcie wad lub uzupełnienie dokumentacji) i w tym celu wyznaczy Wykonawcy dodatkowy termin odbioru robót budowlanych.
10. Odbiory częściowe dokonywane są dla potrzeb fakturowania. Podpisanie przez Inspektora nadzoru inwestorskiego i przez przedstawiciela Zamawiającego częściowych protokołów odbioru robót nie oznacza zdjęcia odpowiedzialności z Wykonawcy za wady, uszkodzenia i usterki, które mogą się ujawnić w dalszym ciągu realizacji przedmiotu umowy. Potwierdzenie poprawności wykonania całości zakresu robót budowlanych stanowi wyłącznie podpisany przez Komisję, o której mowa ust. 6 powyżej, Końcowy protokół odbioru robót budowlanych.
11. Z czynności odbioru zostanie sporządzony protokół, który zawierać będzie wszystkie ustalenia, zalecenia poczynione w trakcie odbioru.
12. Bez względu na dokonane odbiory częściowe robót, Wykonawca jest odpowiedzialny za całość robót budowlanych do momentu podpisania końcowego protokołu odbioru robót budowlanych i przekazania Zamawiającemu robót budowlanych do eksploatacji.
13. Jeżeli odbiór nie został dokonany w ustalonych terminach z winy Zamawiającego pomimo zgłoszenia gotowości odbioru, to Wykonawca nie pozostaje w zwłoce ze spełnieniem zobowiązania wynikającego z umowy.
14. O terminie przeprowadzenia czynności odbioru Wykonawca powiadomi Zamawiającego pisemnie. Protokół z tak przeprowadzonego odbioru stanowił będzie podstawę do wystawienia faktury i zażądania zapłaty należnego wynagrodzenia, zgodnie z §6 umowy.
15. Jeżeli w toku czynności odbioru końcowego robót zostaną stwierdzone przez Zamawiającego wady, to Zamawiającemu przysługują, z zastrzeżeniem ust. 9 powyżej, następujące uprawnienia:
  - 1) Jeżeli wady nadają się do usunięcia:
    - a) w sytuacji, gdy wady mają charakter istotny, tj. przede wszystkim przedmiot umowy lub jego część, nie nadaje się do użytkowania lub prawidłowej eksploatacji lub został wykonany z rażącym naruszeniem zasad wiedzy technicznej i ustalonych zwyczajów lub nie wykonano w znaczącym zakresie prac objętych umową, to Zamawiający może odmówić odbioru robót do czasu usunięcia wad przez Wykonawcę lub ma prawo żądać od Wykonawcy stosownego obniżenia wynagrodzenia, odpowiednio do utraconej wartości użytkowej, estetycznej lub technicznej przedmiotu umowy (o ile możliwe jest użytkowanie przedmiotu umowy zgodnie z przeznaczeniem określonym w umowie) bądź
    - b) jeżeli Zamawiający nie skorzystał z uprawnienia określonego w lit. a) powyżej oraz w pozostałych przypadkach (tj. wystąpienia wad nielimitujących odbioru), Zamawiający może dokonać odbioru robót Wykonawcy, a w protokole odbioru końcowego robót budowlanych Strony wskażą roboty lub elementy prac objęte wadami oraz ustalą sposób i odpowiedni termin ich usunięcia przez Wykonawcę, na własny koszt, a w braku wspólnego uzgodnienia terminu, w terminie wskazanym

jednostronnie przez Zamawiającego. W przypadku nieusunięcia wad przez Wykonawcę w ustalonym terminie, Zamawiający jest uprawniony do powierzenia usunięcia wady lub usterki osobie trzeciej na koszt i ryzyko Wykonawcy, bez wyznaczania Wykonawcy dodatkowego terminu, oraz bez uzyskiwania zgody sądu na zastępcze wykonanie zobowiązania lub naliczenia kary umownej zgodnie z §13 ust. 1 pkt 5) umowy,

2) jeżeli wady nie nadają się do usunięcia:

- a) jeżeli wady umożliwiają użytkowanie obiektu zgodnie z jego przeznaczeniem określonym w umowie, Zamawiający może obniżyć wynagrodzenie Wykonawcy odpowiednio do utraconej wartości użytkowej, estetycznej i technicznej przedmiotu umowy,
- b) jeżeli wady uniemożliwiają użytkowanie obiektu zgodnie z jego przeznaczeniem określonym w umowie, to Zamawiający może od umowy odstąpić z winy Wykonawcy, zachowując prawo do naliczania Wykonawcy zastrzeżonych kar umownych i odszkodowań na zasadach określonych w § 13 niniejszej umowy lub żądać wykonania przedmiotu umowy po raz kolejny. Zamawiający ma prawo odstąpić od umowy w terminie 2 miesięcy od zaistnienia przesłanki do odstąpienia od umowy.

16. W sytuacji, gdy Wykonawca uchylił się od podpisania protokołu odbioru końcowego lub nie stawia się na wyznaczony termin odbioru końcowego to Zamawiający jest uprawniony do dokonania jednostronnego odbioru końcowego, który będzie wiążący dla obu Stron.

## **§ 8**

### **Gwarancja i rękojmia**

1. Wykonawca udziela Zamawiającemu 36-miesięcznej gwarancji i rękojmi na wykonany przedmiot zamówienia, licząc od dnia podpisania przez Strony końcowego protokołu odbioru lub protokołu potwierdzającego usunięcie wad stwierdzonych przy odbiorze. Przedmiotowa Gwarancja dotyczy również jakości zastosowanych materiałów, wyrobów i urządzeń.
2. W okresie tym Wykonawca zobowiązuje się do przeprowadzania w ramach gwarancji i rękojmi napraw bieżących i awaryjnych oraz bezpłatnego usunięcia zaistniałych wad lub usterek w wyznaczonym przez Zamawiającego terminie.
3. W razie stwierdzenia w okresie gwarancji wad nienadających się do usunięcia, za które odpowiedzialność ponosi Wykonawca, Zamawiający może:
  - a) żądać obniżenia wynagrodzenia za wykonanie przedmiotu umowy - jeżeli wady umożliwiają użytkowanie przedmiotu umowy zgodnie z jego przeznaczeniem (wady nieistotne),
  - b) odstąpić od umowy - jeżeli wady uniemożliwiają użytkowanie przedmiotu umowy zgodnie z jego przeznaczeniem (wady istotne), w terminie 2 miesięcy od powzięcia przez Zamawiającego wiedzy o zdarzeniu będącym podstawą do odstąpienia od umowy oraz naliczenia kary umownej, o której mowa w § 13 ust. 1 pkt 1) umowy.
4. Wykonawca zobowiązany jest do przekazania Zamawiającemu dokumentu gwarancyjnego wystawionego przez Wykonawcę (o ile dotyczy) lub poszczególnych producentów wbudowanego czy zainstalowanego wyposażenia, przy czym Strony zgodnie oświadczają, iż wystawcą dokumentu gwarancyjnego dla Zamawiającego na cały przedmiot umowy i zobowiązany z tego tytułu jest Wykonawca.
5. Dokument gwarancyjny nie może zawierać jakichkolwiek wyłączeń odpowiedzialności nieprzewidzianych w niniejszej umowie. Przede wszystkim zaś postanowienia gwarancji nie mogą być sprzeczne z postanowieniami umowy, w szczególności niniejszego § 8, a w przypadku takiej sprzeczności pierwszeństwo przed postanowieniami dokumentu gwarancji udzielonej przez Wykonawcę, mają postanowienia niniejszej umowy. Przez sprzeczność dokumentu gwarancji udzielonej przez Wykonawcę, Zamawiający rozumie również zawarcie w niej postanowień nieuregulowanych w niniejszym § 8, nie znajdujących się wprost w niniejszym § 8 bądź w jakikolwiek sposób sprzecznych z niniejszym § 8, a które będą niekorzystne dla Zamawiającego.
6. Zamawiający w razie stwierdzenia jakichkolwiek wad lub usterek wykonanych robót budowlanych w okresie gwarancji lub rękojmi obowiązany jest do przedłożenia stosownej reklamacji najpóźniej w ciągu 14 dni od daty ujawnienia się wady.

7. Wykonawca powinien udzielić odpowiedzi pisemnej lub w formie e-mail, na przedłożoną reklamację, wskazując na sposób i szacowany termin naprawy wady lub usterki:
  - a) niezwłocznie - nie dłużej niż 8 (słownie: osiem) godzin od otrzymania reklamacji, jeżeli skutki ujawnionej wady zagrażają bezpieczeństwu życia, zdrowia, mienia lub mogą skutkować utratą przychodów Zamawiającego (naprawa awaryjna),
  - b) w innych przypadkach w terminie 3 (słownie: trzy) dni od dnia otrzymania reklamacji (naprawa bieżąca),kwalifikacji wady lub usterki dokonuje wiążąco Zamawiający.
8. Po bezskutecznym upływie terminów, o których mowa w ust. 7 powyżej, reklamacja uważana będzie za uznaną w całości, zgodnie z żądaniem Zamawiającego.
9. W ramach gwarancji Wykonawca zobowiązuje się do przystąpienia do usunięcia wady w czasie 32 (słownie: trzydziestu dwóch) godzin od daty powiadomienia o niej w formie pisemnej lub e-mail i jej usunięcia w terminie nie dłuższym niż 72 (słownie: siedemdziesiąt dwie) godziny od przystąpienia do usunięcia wady dla napraw awaryjnych i w terminie nie dłuższym niż 10 (słownie: dziesięć) dni od przystąpienia do usunięcia wady dla napraw bieżących lub w innym terminie, o ile Strony tak ustaliły. Przekroczenie terminów, o których mowa w zdaniu poprzednim, spowoduje obowiązek zapłaty kary umownej, o której mowa w § 13 ust.1 pkt 5) umowy.
10. W przypadku, gdy w związku z okolicznościami zawinionymi przez Wykonawcę, Wykonawca nie usunie wady lub usterki w terminie określonym w ust. 9 powyżej, Zamawiający ma prawo powierzyć usunięcie wady lub usterki osobie trzeciej na koszt i ryzyko Wykonawcy, bez wyznaczania Wykonawcy dodatkowego terminu, oraz bez uzyskiwania zgody sądu na zastępcze wykonanie zobowiązania. Celem uniknięcia wątpliwości interpretacyjnych Strony wskazują, iż niniejsze postanowienie umowne wyłącza regulację z art. 480 § 1 Kodeksu cywilnego w zakresie obowiązku uzyskania zgody sądu na wykonanie zastępcze.
11. Zamawiający ma możliwość potrącenia poniesionego kosztu wykonawstwa zastępczego z wynagrodzenia Wykonawcy lub dokonać wypłaty z zabezpieczenia należytego wykonania umowy (według własnego uznania).
12. Skorzystanie przez Zamawiającego z procedury wykonania zastępczego usunięcia wad lub usterek, o której mowa w ust. 10 oraz 11 niniejszego paragrafu, nie stoi na przeszkodzie w dochodzeniu przez Zamawiającego od Wykonawcy kar umownych lub roszczeń odszkodowawczych na zasadach ogólnych (przewyższających naliczone kary umowne) za niezrealizowanie przez Wykonawcę zobowiązań gwarancyjnych.
13. Wykonawca zobowiązuje się wobec Zamawiającego do naprawienia wszelkich szkód, które może ponieść Zamawiający z tytułu nienależytego wykonania umowy przez Wykonawcę.
14. W przypadku wymiany rzeczy w ramach gwarancji, termin gwarancji biegnie na nowo dla dokonanej wymiany od dnia jej dokonania.
15. Ilekroć w niniejszej umowie mowa o gwarancji należy przez to rozumieć również rękojmię za wady.

## **§ 9**

### **Zabezpieczenie należytego wykonania umowy**

1. Wykonawca wniósł zabezpieczenie należytego wykonania umowy w wysokości 10% ceny ofertowej brutto zapisanej w § 5 ust. 1 niniejszej umowy, co stanowi kwotę ..... zł.
2. W trakcie realizacji umowy Wykonawca może dokonać zmiany formy zabezpieczenia na jedną lub kilka form, o których mowa w pkt. 12 IDW. Zmiana formy zabezpieczenia musi być dokonana z zachowaniem ciągłości zabezpieczenia i bez zmiany jego wartości.
3. Zabezpieczenie należytego wykonania umowy służy pokryciu roszczeń z tytułu niewykonania lub nienależytego wykonania przedmiotu umowy, w szczególności braku zapłaty należnego wynagrodzenia podwykonawcom, kar umownych, kwoty należnej z tytułu skorzystania przez Zamawiającego z wykonawstwa zastępczego oraz wartości nienaprawionych szkód itp.
4. W przypadku wniesienia zabezpieczenia należytego wykonania umowy w formie gwarancji (zarówno bankowej, jak i ubezpieczeniowej), gwarancja ta winna być ważna min. 30 dni po upływie wykonania robót budowlanych (tj. 30 dni po podpisaniu końcowego protokołu odbioru robót budowlanych). Jeśli termin wykonania robót budowlanych ulegnie wydłużeniu, to Wykonawca jest obowiązany do stosownego przedłużenia terminu

ważności gwarancji (na co najmniej 30 dni przed upływem terminu dotychczasowej gwarancji), tak by była ona ważna co najmniej 30 dni po upływie wydłużonego terminu wykonania robót budowlanych.

5. Zamawiający zwróci 70% zabezpieczenia należytego wykonania umowy w terminie 30 dni od dnia wykonania przedmiotu zamówienia i uznania przez Zamawiającego za należyte wykonane (tj. 30 dni po podpisaniu końcowego protokołu odbioru robót).
6. Kwota pozostawiona na zabezpieczenie roszczeń z tytułu rękojmi za wady i gwarancji jakości nie może przekraczać 30% wysokości zabezpieczenia.
7. Kwota, o której mowa w poprzednim ustępie niniejszej umowy jest zwracana nie później niż w 15 dniu po upływie okresu rękojmi za wady i gwarancji jakości.

## **§ 10 Podwykonawcy**

1. Wykonawca oświadcza, iż na dzień podpisania umowy zakłada, że następujący zakres prac wykona przy pomocy Podwykonawców:

1) .....

Jednocześnie Wykonawca wskazuje, iż w ramach realizacji niniejszej umowy, będzie posługiwał się następującymi Podwykonawcami (Wykonawca wskazuje, o ile na dzień podpisania umowy są mu znane nazwy/firmy Podwykonawców):

.....  
Wskazanie powyżej przez Wykonawcę zakresu prac oraz nazw lub firm Podwykonawców nie oznacza zgłoszenia podwykonawcy w rozumieniu Kodeksu cywilnego, ani rezygnacji z procedury określonej w niniejszym paragrafie. Wykonawca każdorazowo, w sytuacji chęci powierzenia wykonania części przedmiotu umowy Podwykonawcy robót budowlanych (dalszemu Podwykonawcy robót budowlanych, kolejnemu dalszemu Podwykonawcy robót budowlanych, etc. – ilekroć w umowie mowa o Podwykonawcy robót budowlanych należy przez to rozumieć również dalszego lub kolejnego dalszego Podwykonawcę robót budowlanych) musi dokonać stosownego zgłoszenia, określonego szczegółowo w niniejszym § 10 umowy.

2. W przypadku robót budowlanych, Zamawiający odpowiada solidarnie z Wykonawcą (odpowiednio także z Podwykonawcą robót budowlanych, który zawarł umowę z dalszym Podwykonawcą robót budowlanych, kolejnym dalszym Podwykonawcą robót budowlanych, etc.) za zapłatę wynagrodzenia należnego Podwykonawcy robót budowlanych z tytułu wykonanych przez tego Podwykonawcę robót budowlanych, których szczegółowy przedmiot został zgłoszony Zamawiającemu przez Wykonawcę lub Podwykonawcę przed przystąpieniem do wykonywania tych robót budowlanych, chyba że w ciągu 30 dni od doręczenia do Zamawiającego zgłoszenia, Zamawiający złożył Wykonawcy i Podwykonawcy w formie pisemnej pod rygorem nieważności, zastrzeżenie do projektu umowy podwykonawczej lub sprzeciw w stosunku do przedłożonej umowy podwykonawczej.

3. W przypadku chęci powierzenia Podwykonawcy realizacji jakichkolwiek robót budowlanych, Wykonawca lub odpowiednio Podwykonawca (dalszy Podwykonawca) zobowiązani są zgłosić Zamawiającemu tego Podwykonawcę robót budowlanych, przed przystąpieniem przez niego do realizacji tych robót budowlanych. W celu zgłoszenia Zamawiającemu Podwykonawcy robót budowlanych, Wykonawca lub Podwykonawca powinien przedstawić Zamawiającemu:

a) projekt umowy z Podwykonawcą bądź projekt zmiany umowy podwykonawczej (wcześniej zgłoszonej Zamawiającemu, co do której nie wniósł on sprzeciwu), który musi być kompletny, tzn. gotowy do podpisania przez Strony, określający w szczególności: wysokość wynagrodzenia Podwykonawcy, która nie może być wyższa niż wynagrodzenie Wykonawcy za ten sam zakres umowy, termin realizacji oraz szczegółowy zakres prac do wykonania, W projekcie umowy winno się znaleźć postanowienie, zgodnie z którym Podwykonawca jest zobowiązany do przedstawiania Zamawiającemu, na jego żądanie, dokumentów, oświadczeń i wyjaśnień dotyczących realizacji umowy o podwykonawstwo, jak również zobowiązanie Podwykonawcy do przedkładania Zamawiającemu dalszych umów o podwykonawstwo wraz ze zgodą Wykonawcy, oraz

b) w przypadku, gdy Podwykonawca robót budowlanych ma zamiar zawrzeć umowę o podwykonawstwo to ten Podwykonawca obowiązany jest dołączyć zgodę Wykonawcy na zawarcie umowy o podwykonawstwo, oraz

c) termin zapłaty wynagrodzenia Podwykonawcy przewidziany w projekcie umowy o podwykonawstwo (odpowiednio projekcie jej zmiany), nie może być dłuższy niż 30 dni od dnia doręczenia Wykonawcy, Podwykonawcy lub dalszemu Podwykonawcy faktury lub rachunku, potwierdzających wykonanie zleconej Podwykonawcy dostawy, usługi lub roboty budowlanej,

d) jeżeli zabezpieczeniem roszczeń Wykonawcy (odpowiednio Podwykonawcy) z tytułu realizacji umowy podwykonawczej byłaby kaucja pieniężna pozostawiona na rachunku Wykonawcy (odpowiednio Podwykonawcy), to projekt umowy podwykonawczej powinien obejmować następujące postanowienie: „Celem uniknięcia ewentualnych, mogących się pojawić, wątpliwości interpretacyjnych, dot. charakteru zabezpieczenia należytego wykonania umowy, o którym mowa w niniejszym paragrafie, Strony zgodnie uznają, iż kwota zatrzymana na poczet zabezpieczenia należytego wykonania umowy, nie ma charakteru wynagrodzenia i nie stanowi części wynagrodzenia należnego podwykonawcy. Tym samym, Strony zawierają w chwili zatrzymania ww. kwoty odrębną umowę kaucji gwarancyjnej”,

e) projekt umowy o podwykonawstwo nie może przede wszystkim zawierać postanowień:

- uzależniających uzyskanie przez Podwykonawcę robót budowlanych płatności od Wykonawcy, od zapłaty Wykonawcy przez Zamawiającego wynagrodzenia obejmującego zakres robót wykonanych przez Podwykonawcę,

- uzależniających zwrot Podwykonawcy robót budowlanych kwot zabezpieczenia przez Wykonawcę, od zwrotu zabezpieczenia wykonania umowy przez Zamawiającego Wykonawcy,

- kształtujących prawa i obowiązki Podwykonawcy, w zakresie kar umownych oraz postanowień dotyczących warunków wypłaty wynagrodzenia, w sposób dla niego mniej korzystny, niż prawa i obowiązki Wykonawcy, ukształtowane postanowieniami niniejszej umowy.

4. Zamawiający, w terminie 30 dni od dnia zgłoszenia Podwykonawcy, zgodnie z ust. 3 powyżej, zgłasza w formie pisemnej, pod rygorem nieważności, zastrzeżenia do projektu umowy o podwykonawstwo, której przedmiotem są roboty budowlane, w przypadku, gdy nie spełnia ona wymagań określonych w niniejszym § 10 umowy, w tym gdy przewiduje ona termin zapłaty wynagrodzenia dłuższy, niż określony w ust. 3 lit. c) powyżej,

5. Niezgłoszenie przez Zamawiającego zastrzeżeń, o których mowa w ust. 4 powyżej, w terminie tam określonym, uważa się za akceptację projektu umowy podwykonawczej przez Zamawiającego.

6. Wykonawca, Podwykonawca (dalszy Podwykonawca) przedkłada Zamawiającemu poświadczoną za zgodność z oryginałem kopię zawartej umowy o podwykonawstwo, której przedmiotem są roboty budowlane, w terminie 7 dni od dnia jej zawarcia. Przedłożenie kopii zawartej umowy podwykonawczej jest możliwe wyłącznie w przypadku, gdy Zamawiający nie zgłosił zastrzeżeń do projektu umowy podwykonawczej, zgodnie z ust. 4 powyżej. Zastosowanie znajduje ust. 5 powyżej.

7. Zamawiający, w terminie 30 dni od dnia przedłożenia kopii zawartej umowy o podwykonawstwo, zgodnie z ust. 6 powyżej, zgłasza w formie pisemnej, pod rygorem nieważności, sprzeciw do umowy podwykonawstwo, której przedmiotem są roboty budowlane, w przypadkach, o których mowa w ust. 4 powyżej. Niezgłoszenie przez Zamawiającego sprzeciwu, o którym mowa w zdaniu poprzedzającym i w terminie tam wskazanym, do przedłożonej umowy o podwykonawstwo, której przedmiotem są roboty budowlane, uważa się za akceptację umowy o podwykonawstwo.

8. Powierzenie Podwykonawcy do wykonania jakichkolwiek robót budowlanych jest niedozwolone, w przypadku, gdy Zamawiający złożył zastrzeżenia (o których mowa w ust. 4 powyżej) lub wyraził w formie pisemnej pod rygorem nieważności sprzeciw (o którym mowa w ust. 7 powyżej). Jeżeli pomimo zastrzeżeń lub sprzeciwu Wykonawca (odpowiednio Podwykonawca) powierzył wykonywanie prac danemu niezatwierdzonemu podwykonawcy (odpowiednio dalszemu niezatwierdzonemu podwykonawcy):

- 1) ten niezatwierdzony podwykonawca (odpowiednio dalszy niezatwierdzony podwykonawca) zostanie na koszt Wykonawcy usunięty z terenu budowy oraz

2) upoważnia to Zamawiającego według własnego uznania do:

a) odstąpienia od niniejszej umowy z winy Wykonawcy i naliczenia mu kary umownej, o której mowa w § 13 ust. 1 pkt 1) umowy albo

b) naliczenia kary umownej względem Wykonawcy w wysokości 10% wynagrodzenia Wykonawcy brutto wskazanego w § 5 ust. 1 umowy, bez korzystania z prawa do odstąpienia przez Zamawiającego od umowy, o którym mowa w lit. a) powyżej. Uprawnienie do odstąpienia od umowy, o którym mowa w lit. a) powyżej Zamawiający może każdorazowo wykonać w terminie 3 miesięcy od uzyskania informacji o wykonywaniu jakichkolwiek prac przez niezatwierdzonego podwykonawcę lub dalszego niezatwierdzonego podwykonawcę w stosunku, do którego Zamawiający złożył zastrzeżenia lub zgłosił sprzeciw, nie później jednak niż do dnia całkowitego rozliczenia wynagrodzenia należnego Wykonawcy w ramach realizacji umowy.

9. Wykonawca lub Podwykonawca robót budowlanych przedkłada Zamawiającemu poświadczoną za zgodność z oryginałem kopię zawartej umowy o podwykonawstwo, której przedmiotem są dostawy lub usługi, w terminie 7 dni od dnia jej zawarcia – dotyczy umów, których przedmiotem są dostawy lub usługi.

10. W sytuacji, gdy termin zapłaty wynagrodzenia wskazany w przedłożonej, zgodnie z ust. 9 powyżej, będzie dłuższy niż 30 dni od dnia doręczenia Wykonawcy lub Podwykonawcy faktury lub rachunku, potwierdzających wykonanie danej umowy podwykonawczej, Zamawiający informuje o tym Wykonawcę (odpowiednio Podwykonawcę) i wzywa go do doprowadzenia do zmiany tej umowy pod rygorem wystąpienia o zapłatę kary umownej, o której mowa w § 13 ust. 1 pkt 6) tiret czwarte niniejszej umowy.

11. Bez pisemnej zgody Zamawiającego zakazuje się wprowadzać jakichkolwiek zmian do umowy z podwykonawcą (odpowiednio dalszym podwykonawcą) względem treści przedstawionej Zamawiającemu zgodnie z ust. 3 lit. a) powyżej. W zakresie zmiany umowy podwykonawczej, konieczne jest odpowiednie zastosowanie ust. 3-9 powyżej.

12. Rozliczenie z zaakceptowanym Podwykonawcą prowadzi Wykonawca (rozliczenia z zaakceptowanym dalszym Podwykonawcą prowadzi zaakceptowany Podwykonawca etc.). Zamawiający wymaga, aby rozliczenia z Podwykonawcami prowadzone były nie rzadziej niż w cyklach zgodnych z rozliczeniami Wykonawcy z Zamawiającym. Ostateczne rozliczenie z Podwykonawcą musi nastąpić przed rozliczeniem Zamawiającego z Wykonawcą (w zakresie zakresu umowy, który wykonywał Podwykonawca).

13. Powierzenie wykonania części umowy Podwykonawcom lub jakimkolwiek innym podmiotom trzecim, nie zwalnia Wykonawcy z odpowiedzialności za należyte wykonanie tego zamówienia.

14. W przypadkach, o których mowa w ust. 6 oraz 9 powyżej, przedkładający może poświadczyć za zgodność z oryginałem kopię umowy o podwykonawstwo.

## **§11**

### **Odstąpienie od umowy**

1. Zamawiającemu przysługuje prawo do odstąpienia od umowy, prócz przypadków wprost określonych w pozostałych postanowieniach niniejszej umowy oraz w przepisach powszechnie obowiązującego prawa, w następujących sytuacjach:

- 1) W razie wystąpienia istotnej zmiany okoliczności powodującej, że wykonanie umowy nie leży w interesie publicznym, czego nie można było wcześniej przewidzieć w chwili zawarcia umowy,
- 2) Zostanie wydany nakaz zajęcia majątku Wykonawcy lub wszczęto postępowanie egzekucyjne w stopniu uniemożliwiającym realizację Umowy,
- 3) Wykonawca nie rozpoczął robót bez uzasadnionych przyczyn oraz nie kontynuuje ich pomimo wezwania Zamawiającego złożonego na piśmie,
- 4) Wykonawca przerwał realizację robót i przerwa ta trwa dłużej niż 14 dni,
- 5) Wykonawca zaniechał utrzymywania zabezpieczenia należytego wykonania umowy w wynikającej z umowy wysokości lub terminie,
- 6) zaniechanie zawarcia lub utrzymywania ubezpieczeń wymaganych niniejszą umową lub niezłożenia w terminach określonych w umowie polis ubezpieczeniowych wraz z potwierdzeniem dokonanej płatności składek ubezpieczeniowych,
- 7) Wykonawca nie stosuje się do poleceń Zamawiającego lub Nadzoru inwestorskiego,

- 8) Zamawiający powiadomił o konieczności usunięcia wady lub też braków, usterek, a Wykonawca odmówił usunięcia albo nie usunął wady, braków, usterek na zasadach określonych w umowie,
  - 9) Wykonawca zlecił wykonanie całości lub części przedmiotu umowy osobie trzeciej bez wymaganej umową zgody Zamawiającego,
  - 10) suma naliczonych kar umownych przekroczy 15% wartości wynagrodzenia,
  - 11) co najmniej 3-krotnie stwierdzono protokolarnie naruszenie przepisów i wymagań BHP, ochrony przeciwpożarowej lub ochrony środowiska przez osoby zatrudnione przez Wykonawcę, jego Podwykonawców lub Dalszych Podwykonawców, pomimo uprzedniego wezwania Wykonawcy do usunięcia tych naruszeń i wyznaczenia terminu nie krótszego niż 7 dni,
  - 12) wystąpienia po stronie Wykonawcy, którejkolwiek z przesłanek wykluczenia, o których mowa w §4 ust. 16 i 17 umowy,
  - 13) powierzenia przez Wykonawcę wykonania przedmiotu umowy podwykonawcy (dalszemu podwykonawcy etc) wobec którego zaistniała którakolwiek z przesłanek wykluczenia, o której mowa w §4 ust. 16 i 17 umowy,
  - 14) Wykonawca opóźnia się z realizacją robót objętych Etapem I na tyle, że wykonanie tego etapu w terminie określonym w § 2 ust. 1 pkt 1 umowy jest niemożliwe lub nieprawdopodobne;
  - 15) Wykonawca nie zgłosił gotowości do odbioru Etapu I robót w terminie do 31.12.2026 r. lub zwłoka w realizacji przedmiotu umowy przekracza 14 dni w stosunku do uzgodnionego Szczegółowego Harmonogramu Rzeczowo-Finansowego, o którym mowa w § 2 ust. 2;
- odstąpienie od umowy w ww. przypadkach może nastąpić w terminie 90 dni od powzięcia wiadomości o powyższych okolicznościach,
2. Wykonawcy przysługuje prawo odstąpienia od umowy, jeżeli:
    - 1) Zamawiający nie wywiązuje się z obowiązku zapłaty faktur mimo dodatkowego wezwania, w terminie trzech miesięcy od upływu terminu na zapłatę faktur, określonego w niniejszej umowie,
    - 2) Wykonawca zgłosił gotowość do dokonania odbioru przedmiotu umowy, a Zamawiający to kwestionuje bez uzasadnionej przyczyny,- odstąpienie od umowy w ww. przypadkach może nastąpić w terminie 30 dni od powzięcia wiadomości o powyższych okolicznościach,
  3. Jeżeli Wykonawca lub Podwykonawca wykonuje roboty, w sposób wadliwy lub sprzeczny z umową, Zamawiający może wezwać Wykonawcę do zmiany sposobu wykonania przedmiotu umowy i wyznaczyć w tym celu odpowiedni termin. Po bezskutecznych upływie wyznaczonego terminu – zgodnie z przepisami Kodeksu Cywilnego, Zamawiający może od umowy odstąpić albo powierzyć poprawienie lub dalsze wykonanie robót innemu podmiotowi na koszt i niebezpieczeństwo Wykonawcy. Zamawiający jest uprawniony do odstąpienia od umowy w terminie 30 dni liczonych od upływu wyznaczonego terminu.
  4. Odstąpienie od umowy określone w ust. 1 pkt. 2-15 i ust. 3 nastąpi z przyczyn zależnych od Wykonawcy.
  5. Odstąpienie od umowy winno nastąpić w formie pisemnej pod rygorem nieważności takiego oświadczenia i powinno zawierać uzasadnienie.
  6. W przypadku odstąpienia od umowy z przyczyn wskazanych w ust. 1 pkt 14 i 15, a także w przypadku innych opóźnień Wykonawcy, Zamawiający ma prawo według własnego wyboru: odstąpić od umowy w całości albo odstąpić od umowy jedynie w części dotyczącej robót niezrealizowanych (w tym odstąpić wyłącznie od realizacji Etapu II, przy zachowaniu w mocy zapisów umowy co do wykonanego Etapu I). W takim przypadku § 11 ust. 7 pkt 7 (gwarancja i rękojmia na odebrany zakres) stosuje się odpowiednio.
  7. W przypadku odstąpienia od umowy przez Wykonawcę oraz Zamawiającego obciążają ich następujące obowiązki szczegółowe:
    - 1) W terminie 14 dni od daty odstąpienia od umowy Wykonawca przy udziale Zamawiającego sporządzi szczegółowy protokół inwentaryzacji robót w toku, wg stanu na dzień odstąpienia. W przypadku niesporządzenia przez Wykonawcę protokołu inwentaryzacji w terminie wskazanym w zdaniu poprzedzającym, zostanie on sporządzony przez Zamawiającego, a o terminie wykonania inwentaryzacji Wykonawca zostanie powiadomiony co najmniej 3 dni wcześniej,

- 2) Wykonawca zabezpieczy przerwane roboty w zakresie obustronnie uzgodnionym na koszt tej strony, z której winy nastąpiło odstąpienie od umowy,
  - 3) Wykonawca zgłosi do dokonania odbioru przez Zamawiającego roboty przerwane oraz roboty zabezpieczające oraz niezwłocznie, a najpóźniej w terminie 30 dni usunie z terenu budowy urządzenia jego zaplecza przez niego dostarczone lub wzniesione. W przypadku niezgłoszenia w tym terminie gotowości do odbioru, Zamawiający ma prawo przeprowadzić odbiór jednostronnie,
  - 4) Wykonawca sporządzi wykaz tych materiałów, konstrukcji lub urządzeń, które nie mogą być wykorzystane przez Wykonawcę do realizacji innych robót, nieobjętych niniejszą umową, jeżeli odstąpienie od umowy nastąpiło z przyczyn niezależnych od niego,
  - 5) Wykonawca przedstawi Zamawiającemu zestawienie zobowiązań Wykonawcy w stosunku do Podwykonawców z tytułu wykonania niniejszej umowy,
  - 6) Wykonawca niezwłocznie, nie później jednak niż w terminie 30 dni, usunie z terenu budowy urządzenia zaplecza budowy i roboty tymczasowe, przez niego dostarczone lub wniesione na swój koszt i ryzyko, a w przypadku niewypełnienia przez Wykonawcę powyższego obowiązku, Zamawiający uprawniony jest do usunięcia sprzętu i robót tymczasowych, na koszt i ryzyko Wykonawcy,
  - 7) w przypadku odstąpienia od umowy w części dotyczącej niezrealizowanego zakresu przedmiotu umowy, Wykonawca zobowiązany jest do realizacji zgłoszonych przez Zamawiającego uprawnień z tytułu gwarancji i rękojmi za wady wykonanego i odebranego przedmiotu umowy. W takim przypadku okres gwarancji i rękojmi za wady biegnie od dnia podpisania przez obie Strony protokołu inwentaryzacyjnego robót budowlanych.
8. Zamawiający w razie odstąpienia od umowy z przyczyn, za które Wykonawca nie ponosi odpowiedzialności, zobowiązany jest do:
- 1) Dokonania odbioru robót przerwanych, w terminie 7 dni od dnia dokonania zgłoszenia przez Wykonawcę oraz zapłaty wynagrodzenia za roboty, które zostały wykonane do dnia odstąpienia,
  - 2) Rozliczenia się z Wykonawcą z tytułu nierozliczonych w inny sposób kosztów budowy obiektów zaplecza, urządzeń związanych z zagospodarowaniem i uzbrojeniem terenu budowy, chyba że Wykonawca wyrazi zgodę na przejęcie tych obiektów i urządzeń,
  - 3) Przejęcia od Wykonawcy pod swój dozór terenu budowy.

## **§ 12**

### **Zmiany umowy**

1. Zamawiający przewiduje zmiany zawartej umowy w stosunku do treści oferty wykonawcy, polegające na:
  - 1) Uzasadnionym przedłużeniu terminu realizacji umowy w razie wystąpienia:
    - a) warunków atmosferycznych uniemożliwiających kontynuowanie robót, w tym długotrwałych opadów deszczu, śniegu, gradu, długotrwałych niskich temperatur, trąby powietrznej, huraganu, powodzi, trzęsienia ziemi oraz innych niekorzystnych warunków atmosferycznych, uniemożliwiających przez okres co najmniej 3 dni kalendarzowych prawidłową realizację robót określonych w umowie, w szczególności ze względu na technologię ich wykonania przy zapewnieniu odpowiednich warunków atmosferycznych zgodnie z przyjętymi normami lub przepisami prawnymi, jeżeli konieczność wykonania prac w tym okresie nie jest następstwem okoliczności, za które Wykonawca ponosi odpowiedzialność, jednak nie dłużej, niż o czas trwania tych niesprzyjających warunków,
    - b) realnych utrudnień niewynikających z winy Wykonawcy, a powodujących brak możliwości realizacji robót budowlanych zgodnie z umową, w wyniku których zachodzi konieczność zmiany systemu pracy Wykonawcy, bądź konieczność odejścia od standardowo przyjętej technologii realizacji Inwestycji,
    - c) działania osób trzecich lub instytucji uniemożliwiających wykonanie prac, które to działania nie są konsekwencją winy którejkolwiek ze Stron,
    - d) opóźnienia innych inwestycji, robót budowlanych lub prac prowadzonych przez Zamawiającego lub innych zamawiających, które to inwestycje, roboty lub prace kolidują z wykonaniem przedmiotu umowy, co uniemożliwia Wykonawcy terminowe wykonanie umowy,

- e) wystąpienie niewybuchów, których procedura usunięcia uniemożliwia przez okres co najmniej 7-u dni kalendarzowych prawidłową realizację robót określonych w umowie,
  - f) opóźnienia w uzyskaniu wymaganych uzgodnień, opinii, aprobat od podmiotów trzecich, które to opóźnienie powstało z przyczyn nieleżących po stronie Wykonawcy, a powoduje brak możliwości wykonywania przedmiotu umowy, co ma wpływ na termin wykonania umowy, okoliczności uprawniających do zmiany przedmiotu umowy, o których mowa w innych postanowieniach umowy, jeżeli okoliczności te mają wpływ na termin wykonania umowy,
  - g) wystąpienia protestów społecznych i/lub przedłużających się odwołań od wydanych decyzji administracyjnych,
  - h) awarii na terenie budowy, za którą odpowiedzialności nie ponosi Wykonawca, skutkującej koniecznością wstrzymania wykonania przedmiotu umowy przez Wykonawcę,
  - i) zmiany po upływie składania ofert powszechnie obowiązujących przepisów prawa, które miały wpływ na możliwość wykonania umowy w terminie w niej ustalonym,
  - j) przekroczenia przewidzianych przepisami prawa terminów trwania procedur administracyjnych, liczonych zgodnie z zasadami określonymi w przepisach prawa, w tym w kodeksie postępowania administracyjnego,
  - k) konieczności wykonania robót dodatkowych, podobnych, zamiennych, o ile wykonanie tych robót powoduje konieczność przedłużenia wykonania umowy,
  - l) sytuacji niemożliwej do przewidzenia w chwili zawarcia umowy, a mającej wpływ na realizację robót,
  - m) zaistnienia Siły Wyższej,
  - n) przestojów lub opóźnień zawinionych przez Zamawiającego, o czas trwania przestojów lub opóźnień,
  - o) zwłoki Zamawiającego w przekazaniu Wykonawcy terenu budowy, o okres równy tej zwłoce.
- 2) Zmianie powszechnie obowiązujących przepisów prawa, których uchwalenie lub zmiana nastąpiły po dniu zawarcia niniejszej umowy, a z których treści wynika konieczność lub zasadność wprowadzenia zmian, mających wpływ na realizację umowy.
- 3) Zmianie Podwykonawcy lub podmiotu trzeciego za zgodą Zamawiającego (nowy Podwykonawca lub podmiot trzeci musi spełniać takie same warunki jakie musiał spełniać Podwykonawca lub podmiot trzeci pierwotny).
- 4) Uzupełnieniu i zmianie załączników do niniejszej umowy.
- 5) Zaistnieniu okoliczności uzasadniających zmianę niniejszej umowy, których wystąpienia nie można było przewidzieć na etapie zawierania umowy :
- nieujęte (niezinwentaryzowane) uzbrojenie podziemne, które nie zostało uwzględnione na mapach do celów projektowych,
  - związane z zatrzymaniem robót przez Powiatowego Inspektora Nadzoru Budowlanego,
  - związane z odkryciem w gruncie przedmiotów niemożliwych do zidentyfikowania przed przystąpieniem do robót budowlanych, takich jak m. in. głązy, niewybuchy, przedmioty wymagające ochrony konserwatora zabytków,
  - związane z ewentualnymi pomyłkami i brakami wielobranżowej dokumentacji oraz związanych z nią przedmiarach robót, na podstawie której realizowana jest inwestycja co powoduje konieczność zlecenia robót dodatkowych lub zamiennych,
  - wynikające z konieczności dokonywania zmian w projektach wykonawczych branżowych,
  - wynikające z nieprzewidzianych sytuacji takich jak kolizje z innymi urządzeniami podziemnymi, powodujące zniszczenia, uszkodzenia, wymagając naprawy,
  - j. w. w przypadku wystąpienia robót zamiennych,
  - zmiany uwarunkowań prawnych i formalnych realizacji umowy spowodowanych działaniem osób trzecich,
  - konieczność zrealizowania umowy przy zastosowaniu innych rozwiązań technicznych lub materiałowych ze względu na zmiany obowiązującego prawa,
  - konieczność dostosowania terminu realizacji do harmonogramu robót drogowych.

- 6) Zmianie osób reprezentujących Wykonawcę oraz osób pełniących funkcje kierownicze na uzasadniony wniosek Wykonawcy, pod warunkiem uzyskania zgody Zamawiającego oraz zastąpienie osoby Wykonawcy pełniącego funkcje kierownicze osobą o uprawnieniach zgodnych z wymogami SWZ,
  - 7) Wystąpieniu konieczności wprowadzenia zmiany do umowy o charakterze informacyjnym i instrukcyjnym, niezbędnej do realizacji umowy, w szczególności dotyczącej osób upoważnionych do komunikowania się, osób odpowiedzialnych za potwierdzenie prawidłowej realizacji umowy wraz z adresami, numerami telefonów, adresów poczty elektronicznej itp.,
  - 8) Wystąpieniu konieczności wprowadzenia zmian, polegających na zwiększeniu lub zmniejszeniu zakresu przedmiotu niniejszej umowy, w tym konieczności zmiany wynagrodzenia (stosownego zmniejszenia bądź zwiększenia), z zastrzeżeniem, że zakres przedmiotu umowy nie może ulec zmniejszeniu o więcej niż 40% wynagrodzenia Wykonawcy wskazanego w §5 ust. 1 Umowy,
  - 9) Wystąpieniu konieczności wprowadzenia robót zamiennych, na zasadach określonych w § 5 niniejszej umowy – w tym ewentualnego zmniejszenia lub zwiększenia wynagrodzenia, z zastrzeżeniem, że zakres przedmiotu umowy nie może ulec zmniejszeniu o więcej niż 40% wynagrodzenia Wykonawcy wskazanego w § 5 ust. 1 umowy,
  - 10) Zaistnieniu możliwości dokonania zmian technologicznych – o ile są korzystne dla Zamawiającego, pod warunkiem, że są spowodowane w szczególności pojawieniem się na rynku materiałów lub urządzeń nowszej generacji, nowszej technologii wykonania zaprojektowanych robót pozwalających na zaoszczędzenie czasu lub kosztów realizacji przedmiotu umowy lub kosztów eksploatacji wykonanego przedmiotu umowy, lub umożliwiające uzyskanie lepszej jakości robót, w tym ewentualnej zmiany wynagrodzenia,
  - 11) Zmianie nazwy, adresu stron umowy, spowodowane zmianą formy organizacyjno-prawnej, przekształceniem lub połączeniem z innym podmiotem,
  - 12) Zmianie formy zabezpieczenia należytego wykonania umowy z zachowaniem ciągłości zabezpieczenia i bez zmniejszenia jego wysokości,
  - 13) zmianie dokonanej na podstawie art. 23 pkt 1 ustawy Prawo budowlane, zmianie w rozwiązaniach projektowych, jeżeli są one uzasadnione koniecznością zwiększenia bezpieczeństwa realizacji robót budowlanych lub usprawnienia procesu budowy,
  - 14) zmianie dokonanej na podstawie art. 20 ust. 1 pkt 4 lit. b) ustawy Prawo budowlane - uzgodniona możliwość wprowadzenia rozwiązań zamiennych w stosunku do przewidzianych w projekcie, zgłoszonych przez kierownika budowy lub inspektora nadzoru inwestorskiego, pod warunkiem, że zmiana ta spowodowana będzie okolicznościami zaistniałymi w trakcie realizacji robót budowlanych, których nie można było wcześniej przewidzieć,
  - 15) zmianie dokonanej podczas wykonywania robót i nie odstępującej w sposób istotny od zatwierdzonego projektu lub warunków pozwolenia na budowę w ramach art. 36a ust. 5 ustawy Prawo budowlane i dokonanej zgodnie z zapisami art. 36a ust. 6 ustawy Prawo budowlane, spełniając zapisy art. 57 ust. 2 ustawy Prawo budowlane,
  - 16) zmianie wynagrodzenia Wykonawcy w przypadku zmiany przez ustawodawcę przepisów dotyczących stawki procentowej należnego podatku VAT.
2. Zamawiający przewiduje również możliwość dokonania zmian i uzupełnień w niniejszej umowie, które nie stanowią istotnych zmian postanowień niniejszej umowy w stosunku do treści oferty, na podstawie której dokonano wyboru Wykonawcy, z tym zastrzeżeniem, iż zmiany te wymagają zgody Wykonawcy i nie będą naruszać naczelných zasad udzielania zamówień publicznych, a w szczególności uczciwej konkurencji i równego traktowania wykonawców oraz zmieniać zakresu i przedmiotu zamówienia oraz jego warunków i treść oferty.
3. Wszelkie zmiany i uzupełnienia treści umowy mogą być dokonywane wyłącznie za zgodą obydwu stron i stosownie uzasadnione, w formie pisemnej, pod rygorem nieważności.
4. Zmiany może inicjować każda ze stron umowy wyłącznie w formie pisemnej, określając warunki jej dokonania, biorąc pod uwagę w szczególności:
- 1) opis zmiany,
  - 2) uzasadnienie zmiany,
  - 3) koszt zmiany i sposób jego wyliczenia,

- 4) wpływ zmiany na wysokość wynagrodzenia,
- 5) czas wykonania zmiany,
- 6) wpływ zmiany na termin zakończenia Kontraktu.

Wszystkie powyższe postanowienia stanowią katalog zmian, na które Zamawiający może wyrazić zgodę, nie stanowią jednocześnie zobowiązania do wyrażenia takiej zgody.

## **§ 13**

### **Kary umowne**

1. Wykonawca zapłaci Zamawiającemu karę umowną:
  - 1) za odstąpienie od umowy przez Zamawiającego z przyczyn, za które ponosi odpowiedzialność Wykonawca, w wysokości 10% wynagrodzenia umownego brutto za przedmiot umowy, określonego w § 5 ust. 1 umowy,
  - 2) w przypadku niezgłoszenia Zamawiającemu konieczności odbioru robót zanikających lub ulegających zakryciu, w wysokości 0,1% wynagrodzenia brutto określonego w § 5 ust. 1 umowy, za każdy przypadek,
  - 3) za każdy rozpoczęty dzień opóźnienia w oddaniu robót częściowych, o których mowa w harmonogramie rzeczowo – finansowym, w wysokości 0,1% wynagrodzenia brutto określonego w § 5 ust. 1 umowy,
  - 4) za każdy rozpoczęty dzień opóźnienia w terminowym oddaniu robót Etapu I, o którym mowa w § 2 ust. 1 pkt 1 umowy, w wysokości 0,1% wynagrodzenia brutto określonego w § 5 ust. 1 umowy;
  - 5) za każdy rozpoczęty dzień opóźnienia w oddaniu przedmiotu całości umowy, o którym mowa w § 2 ust. 1 pkt 2 umowy, w wysokości 0,1% wynagrodzenia brutto określonego w § 5 ust. 1 umowy;
  - 6) za każdy dzień opóźnienia w usunięciu wad stwierdzonych przy odbiorze lub w okresie gwarancji (rękojmi), liczonej od dnia wyznaczonego na termin usunięcia wad – w wysokości 0,1 % wynagrodzenia brutto określonego w § 5 ust. 1 umowy,
  - 7) w przypadku naruszenia postanowień dotyczących Podwykonawców, określonych w §10 niniejszej umowy, w zakresie:
    - braku zapłaty lub nieterminowej zapłaty wynagrodzenia należnego Podwykonawcy, w wysokości 1000 zł za każde stwierdzone naruszenie,
    - nieprzedstawienia Zamawiającemu do zaakceptowania jakiegokolwiek umowy podwykonawczej, o której mowa w § 10 umowy lub projektu ich zmiany, w wysokości 1000 zł za każde stwierdzone naruszenie,
    - nieprzedłożenia Zamawiającemu, w terminie i na zasadach określonym w § 10 ust. 6 lub § 10 ust. 9 umowy, poświadczonej za zgodność z oryginałem kopii umowy o podwykonawstwo lub jej zmiany, w wysokości 500 zł za każde stwierdzone naruszenie,
    - braku zmiany umowy o podwykonawstwo w zakresie terminu zapłaty, o którym mowa w § 10 ust. 10 umowy, w sytuacji zgłoszenia przez Zamawiającego stosownych zastrzeżeń, w wysokości 500 zł za każde stwierdzone naruszenie.
2. Zamawiający zapłaci Wykonawcy karę umowną za odstąpienie od umowy przez Wykonawcę z przyczyn, za które ponosi odpowiedzialność Zamawiający w wysokości 10% wynagrodzenia umownego, za wyjątkiem odstąpienia od umowy na podstawie § 11 ust. 1 pkt 1 niniejszej umowy.
3. Łączna wysokość naliczonych przez Zamawiającego kar umownych, zgodnie z postanowieniami niniejszej umowy, nie może przekroczyć 40% wynagrodzenia brutto, określonego w § 5 ust. 1 umowy.
4. Zamawiający może zrezygnować z naliczania kar umownych określonych w niniejszej umowie lub zmiarkować ich wysokość według swojego uznania.
5. Zamawiający jest uprawniony do naliczania kar umownych kumulatywnie, z zastrzeżeniem ust. 3 powyżej.
6. Strony zastrzegają sobie prawo do dochodzenia odszkodowania uzupełniającego przenoszącego wysokość kar umownych do wysokości rzeczywiście poniesionej szkody.
7. W przypadku uzgodnienia zmiany terminów realizacji, ewentualna kara umowna będzie liczona od nowych terminów.
8. Wykonawca nie może odmówić usunięcia wad bez względu na wysokość związanych z tym kosztów.
9. Wykonawca wyraża zgodę na potrącenie ewentualnych kar umownych z wynagrodzenia za wykonany przedmiot umowy.

10. Zważywszy na znaczenie stanowiącej przedmiot umowy, wieloetapowej i złożonej inwestycji dla interesu publicznego, przez co rozumie się zwłaszcza zapewnienie infrastruktury wodno-kanalizacyjnej wysokiej jakości, co stanowi zadanie o istotnym znaczeniu społecznym, w tym mając na uwadze skutki nieterminowego wykonania przedmiotu umowy, związane z brakiem możliwości zapewnienia dostępności infrastruktury objętej przedmiotem umowy społeczności lokalnej, jak również w sytuacji zwłoki Wykonawcy w realizacji umowy, kary umowne zastrzeżone w niniejszej umowie mają na celu przede wszystkim zapewnienie efektywnej i terminowej realizacji zobowiązania Wykonawcy, zgodnie z oczekiwaniami Zamawiającego (funkcja prewencyjna i stymulacyjna kary umownej) oraz wynagrodzenie Zamawiającemu wszelkich uszczerbków związanych z niewykonaniem lub nienależytym wykonaniem zobowiązania Wykonawcy, także mających charakter niemajątkowy lub trudnych do oszacowania i wykazania (funkcja kompensacyjna kary umownej). Zgodnie z tymi założeniami została określona wysokość zastrzeżonych w umowie kar umownych, co Wykonawca akceptuje. Wykonawca jest świadomy tak określonych interesów Zamawiającego, w szczególności ich częściowo niemajątkowego charakteru i odrębności uszczerbków kompensowanych poszczególnymi karami umownymi, a kary umowne określone w niniejszej umowie uznaje za adekwatne (co do zasady i co do wysokości) do zabezpieczenia tych interesów.

## **§ 14**

### **Ubezpieczenie**

1. Wykonawca zobowiązuje się do ubezpieczenia od wszelkich roszczeń cywilno-prawnych w okresie realizacji przedmiotu umowy.
2. Wykonawca jest zobowiązany do posiadania w okresie obowiązywania umowy ważnej polisy lub innego dokumentu ubezpieczenia potwierdzającego, że Wykonawca jest ubezpieczony od odpowiedzialności cywilnej w zakresie prowadzonej działalności związanej z przedmiotem zamówienia i posiadanego mienia, obejmującą odpowiedzialność za szkody rzeczowe i osobowe obejmujące straty oraz utracone korzyści, czyste straty finansowe wyrządzone z tytułu czynów niedozwolonych oraz z tytułu niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania.
3. Suma gwarancyjna nie może być mniejsza niż 2.000.000,00 zł na jedno i wszystkie wypadki w okresie ubezpieczenia
4. Wykonawca przedkłada polisę ubezpieczenia obejmującą zakres ubezpieczenia nie mniejszy niż:
  - a) OC pracodawcy – podlimit sumy gwarancyjnej nie mniejszy niż 1 000 000,00 PLN na jedno i wszystkie zdarzenia,
  - b) wadliwego wykonania robót i usług,
  - c) nienależytego wykonania zobowiązania,
  - d) za szkody wyrządzone przez maszyny budowlane, w tym szkody w instalacjach podziemnych,
  - e) za szkody spowodowane w mieniu osób trzecich w wyniku wibracji, osłabienia elementów nośnych, polegające na całkowitym lub częściowym zawaleniu obiektu,
  - f) OC podwykonawców,
  - g) ubezpieczenie szkód wyrządzonych wzajemnie.
5. Umowa ubezpieczenia nie może zawierać klauzuli wykluczającej wypłatę odszkodowania za zobowiązania wobec Zamawiającego.
6. W odniesieniu do ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej umowa nie może zawierać zapisów dot. franszyzy, polegającej na braku odpowiedzialności ubezpieczyciela za szkody objęte zakresem ubezpieczenia, których wartość jest niższa od określonych taką franszyzą kwot.
7. Wykonawca na własny koszt, w okresie realizacji umowy ubezpieczy oraz zapewni ciągłość ochrony ubezpieczeniowej w zakresie ubezpieczenia wszelkich ryzyk budowy i montażu (CAR/EAR) obejmujące fizyczne zniszczenie lub uszkodzenie przedmiotu umowy na terenie budowy, z uwzględnieniem poniższych warunków ubezpieczenia:

- 1) Okres ubezpieczenia - od momentu przekazania Wykonawcy terenu budowy do momentu podpisania protokołu końcowego robót budowlanych. Po wygaśnięciu podstawowego okresu ubezpieczenia rozpoczyna się okres ubezpieczenia zgodny z klauzulą 003 oraz klauzulą 004,
  - 2) Suma ubezpieczenia – 2.000.000,00 zł,
  - 3) Dodatkowe warunki ubezpieczenia:
    - a) ryzyko związane z konserwacją w okresie co najmniej 24 miesięcy po przejęciu do eksploatacji przez Zamawiającego przedmiotu umowy (klauzula 004),
    - b) ryzyko związane z konserwacją w okresie co najmniej 12 miesięcy po przejęciu do eksploatacji przez Zamawiającego przedmiotu umowy (klauzula 003). Okres ubezpieczenia rozpoczyna się z momentem zakończenia obowiązywania klauzuli 004,
    - c) ryzyko dodatkowych kosztów pracy w godzinach nadliczbowych, w porze nocnej i dniach wolnych od pracy oraz frachtu ekspresowego – dopuszcza się wprowadzenie podlimitu nie niższego jednak niż 200.000,00 zł,
    - d) ryzyko szkód w mieniu otaczającym – dopuszcza się wprowadzenie podlimitu nie niższego jednak niż 2.000.000,00 zł,
    - e) klauzulę automatycznego pokrycia wzrostu wartości kontraktu – 10%,
    - f) klauzula automatycznego przedłużenia okresu ubezpieczenia – minimum 60 dni.
  - 4) Franszyza redukcyjna – nie wyższa niż 5.000,00 zł.
  - 5) W umowie ubezpieczenia wszelkich ryzyk budowy i montażu (CAR/EAR) Zamawiający, Wykonawca, wszyscy podwykonawcy (dalsi podwykonawcy) oraz inne podmioty uczestniczące w realizacji inwestycji zostaną wskazani jako ubezpieczeni/współubezpieczeni.
8. Żadne prace na terenie budowy nie mogą być rozpoczęte przed przedstawieniem Zamawiającemu przez Wykonawcę kopii polis / certyfikatów ubezpieczeniowych i potwierdzeń zapłaty składek ubezpieczeniowych. Wykonawca ma obowiązek uzyskania pisemnej akceptacji przedłożonych polis / certyfikatów ubezpieczeniowych przez Zamawiającego. Zamawiający dokonuje weryfikacji przedłożonych dokumentów niezwłocznie, nie dłużej jednak niż w terminie 14 dni roboczych od daty przedłożenia polis / certyfikatów ubezpieczeniowych przez Wykonawcę i w tym terminie dokonuje akceptacji przedłożonych dokumentów lub wnosi uzasadnione uwagi w zakresie niezgodności dokumentów z postanowieniami umowy. W sytuacji, gdy Zamawiający nie dokona akceptacji polis w terminie 60 dni od dnia zawarcia umowy, z uwagi na niezgodność polis z niniejszą umową, Zamawiający może zawrzeć na koszt Wykonawcy umowę ubezpieczeniową, opłacając składki ubezpieczeniowe z przyszłego wynagrodzenia należnego Wykonawcy (potrącenie).
9. Jeżeli w trakcie wykonywania przedmiotu umowy okaże się, że Wykonawca nie jest w stanie przedstawić dowodów zawarcia umowy ubezpieczenia, opłacenia składek ubezpieczeniowych lub ważności polisy ubezpieczeniowej (przedłużenie ważności polisy), to Zamawiający może wstrzymać wykonywanie umowy ze skutkiem natychmiastowym. Skutki takiego wstrzymania robót poniesie wyłącznie Wykonawca. Zamawiający może także w stosownym zakresie zawrzeć na koszt Wykonawcy umowę ubezpieczeniową lub ją przedłużyć, opłacając składki ubezpieczeniowe z wynagrodzenia należnego Wykonawcy.
10. Kwoty udziałów własnych/fransyz w szkodzie obciążają Wykonawcę.

## **§ 15**

### **Załączniki**

Integralną część niniejszej umowy stanowią następujące załączniki:

1. SWZ wraz z załącznikami.

2. Oferta Wykonawcy.
3. Pełnomocnictwo (jeśli dotyczy).

## **§ 16**

### **Przedstawiciele**

1. Strony wyznaczają swoich przedstawicieli na budowie:
  - 1) Zamawiający: - insp. nadzoru – .....
  - 2) Wykonawca : - kierownik budowy – .....
2. Zamawiający oświadcza, że powołany przez niego inspektor nadzoru będzie działał w granicach otrzymanego pełnomocnictwa, o zakresie którego powiadomi Wykonawcę.

## **§ 17**

### **RODO**

1. Wykonawca niniejszym oświadcza, że został względem niego zrealizowany obowiązek informacyjny wynikający z rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (Dz. Urz. UE L 119, s. 1, określanego dalej również jako RODO) oraz innych aktów obowiązującego prawa w zakresie ochrony danych osobowych, zgodnie z informacją o przetwarzaniu danych osobowych zawartą w niniejszej umowie.
2. Wykonawca niniejszym zobowiązuje się do poinformowania każdej osoby fizycznej, za pomocą której będzie realizował niniejszą umowę, której dane osobowe są lub będą przetwarzane przez Zamawiającego na potrzeby realizacji przedmiotu niniejszej umowy, o przetwarzaniu jej danych osobowych, zgodnie z informacją, o której mowa w ust. 1 powyżej, zwalniając tym samym Zamawiającego z obowiązku, o którym mowa w art. 14 RODO i przyjmując, że zachodzi wyłączenie z art. 14 ust. 5 RODO. Wykonawca na każde żądanie Zamawiającego jest zobowiązany przedstawić oświadczenie o zrealizowaniu wymogu lub oświadczenia o zapoznaniu się z obowiązkiem informacyjnym przez osoby, których dane dotyczą, w zależności od żądania Zamawiającego.
3. W związku z wykonywaniem niniejszej Umowy dochodzi do udostępniania przez jedną ze Stron drugiej Stronie danych osobowych osób zaangażowanych w zawarcie oraz wykonywanie umowy (dalej jako „dane osobowe”). Celem przetwarzania danych osobowych udostępnianych przez Strony jest zawarcie oraz wykonanie niniejszej umowy. Przez wykonanie niniejszej umowy Strony rozumieją w szczególności: nawiązanie i utrzymywanie stałego kontaktu na potrzeby wykonania umowy, realizację wszelkich zobowiązań wynikających z umowy; jeżeli to niezbędne: udostępnianie danych osobowych podwykonawcom i innym partnerom zaangażowanym w wykonanie umowy, uzgadnianie sposobów wykonania zobowiązań. Udostępnianie danych osobowych powoduje, iż Strona której udostępniono dane osobowe staje się ich administratorem w rozumieniu art. 4 pkt 7 rozporządzenia z dnia 27 kwietnia 2016 roku w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych osobowych) (Dz. Urz. UE 119 z dnia 4 maja 2016 roku, s. 1) (dalej jako „RODO”), ustalając dalsze cele i sposoby ich przetwarzania, z uwzględnieniem zasad wynikających z art. 5 RODO.
4. W przypadku gdy Zamawiający uzna to za niezbędne Wykonawca zobowiązany jest zawrzeć z Zamawiającym w terminie określonym przez Zamawiającego dodatkowo odrębną umowę dotyczącą powierzenia przetwarzania danych osobowych wg wzoru określonego przez Zamawiającego.

## **§ 18**

### **Prawa autorskie**

1. Wykonawca oświadcza, iż:

- 1) będzie posiadał pełnię autorskich praw osobistych i majątkowych do dokumentacji wykonanej zgodnie z postanowieniami umowy, w szczególności do dokumentacji powykonawczej,
  - 2) przysługujące mu autorskie prawa osobiste i majątkowe do dokumentacji objętej umową nie będą w żaden sposób ograniczone, ani obciążone prawami osób trzecich, i nie naruszają praw osób trzecich,
  - 3) nie zawarł ani nie zawrze z żadnym podmiotem umowy o korzystanie z dokumentacji objętej umową (umowa licencyjna),
  - 4) posiada i będzie posiadał pełne, wyłączne i niczym nieograniczone prawo do udzielania zezwoleń na rozporządzanie i korzystanie z opracowań dokumentacji objętej umową.
2. Wykonawca przenosi na Zamawiającego w ramach wynagrodzenia określonego w niniejszej umowie, autorskie prawa majątkowe (w rozumieniu ustawy z dnia 4 lutego 1994 roku o prawie autorskim i prawach pokrewnych, zwanej dalej Prawem autorskim, do dokumentacji objętej umową, w tym dokumentacji powykonawczej, na wszystkich znanych w dniu zawierania umowy polach eksploatacji, w tym w szczególności na następujących polach eksploatacji:
- 1) w zakresie używania,
  - 2) w zakresie wykorzystania w całości lub części oraz dokonywania zmian i przeróbek, w tym również do łączenia z innymi projektami,
  - 3) w zakresie utrwalania i zwielokrotniania – wytwarzania dowolną techniką egzemplarzy, w tym techniką drukarską, reprograficzną, zapisu magnetycznego oraz techniką cyfrową,
  - 4) w zakresie obrotu oryginałem albo egzemplarzami, na których zostały utrwalone - wprowadzanie do obrotu, użyczenie lub najem oryginału albo egzemplarzy,
  - 5) w zakresie uprawnienia do używania, wykorzystania, utrwalania i zwielokrotniania opracowań (utworów zależnych), które powstaną wskutek dokonania zmian, przeróbek i połączenia z innymi projektami, zgodnie z pkt. 2,
  - 6) w zakresie wprowadzania do pamięci komputera;
  - 7) w zakresie uprawnienia do zezwalania na wykonywanie autorskich praw zależnych.
3. Zamawiający ma prawo upoważnić osoby trzecie do korzystania z uzyskanych niniejszą umową praw i zezwoleń.
4. Przeniesienie praw autorskich majątkowych następuje z dniem podpisania końcowego protokołu odbioru robót.
5. Przejście autorskich praw majątkowych powoduje przejście na Zamawiającego własności egzemplarzy tej dokumentacji, w liczbie wymaganej zgodnie z niniejszą umową w ramach wynagrodzenia określonego w niniejszej umowie.
6. W przypadku wystąpienia przeciwko Zamawiającemu przez osoby trzecie z jakimikolwiek roszczeniami wynikającymi z naruszenia ich praw, o których mowa powyżej, Wykonawca zwolni Zamawiającego od obowiązku zaspokojenia tych roszczeń.
7. W przypadku dochodzenia na drodze sądowej przez osoby trzecie stosownych roszczeń przeciw Zamawiającemu, Wykonawca będzie zobowiązany do przystąpienia w procesie po stronie Zamawiającego i zwolnienia go z udziału w sprawie.

## **§ 19**

### **Postanowienia końcowe**

1. W sprawach nie uregulowanych postanowieniami niniejszej umowy, mają zastosowanie przepisy Kodeksu Cywilnego, ustawy Prawo budowlane oraz aktów wykonawczych do tych ustaw.
2. Postanowienia umowy oraz wszystkie załączniki do umowy, stanowiące jej integralną całość, należy wyklądać z uwzględnieniem przede wszystkim wykładni celowościowej, służącej należytej, prawidłowej i terminowej realizacji przedmiotu umowy. W sytuacji, gdy jakiegokolwiek środki wykładni nie pozwolą na usunięcie ewentualnych sprzeczności lub nieścisłości dokumentów składających się na umowę, Strony postanawiają, iż w ramach niniejszej umowy następuje następująca ważność dokumentów:
  - a) Oferta;
  - b) postanowienia umowy;
  - c) SWZ wraz z załącznikami;
  - d) Pytania i odpowiedzi dotyczące niniejszego zamówienia;

- e) Harmonogram rzeczowo finansowy;
- f) pozostałe załączniki do umowy.

3. W przypadku wątpliwości lub niezgodności pomiędzy poszczególnymi dokumentami składającymi się na umowę, regulacje bardziej szczegółowe będą miały pierwszeństwo przed regulacjami ogólniejszymi, przy uwzględnieniu hierarchii dokumentów umownych. Jeżeli jednak z różnych dokumentów składających się na umowę wynikać będzie różny zakres świadczeń lub różne standardy ich wykonania, to za decydujący będzie się uważać szerszy zakres świadczeń lub wyższy standard wykonania. Ostateczna decyzja, m.in., który z podanych standardów uznać należy za wyższy, należy do Zamawiającego.
4. Ewentualne spory powstałe na tle realizacji tej umowy, strony poddają rozstrzygnięciu Sądu właściwego dla siedziby Zamawiającego.
5. Wszelkie zmiany umowy wymagają formy pisemnej pod rygorem nieważności.
6. Niniejszą umowę sporządzono w trzech jednobrzmiących egzemplarzach (każdy na prawie oryginale), dwa egzemplarze dla Zamawiającego oraz jeden dla Wykonawcy.

**ZAMAWIAJĄCY:**

**WYKONAWCA:**

.....

.....

